

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	21360 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21360
Назва ОП	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Боринська Ольга Леонідівна, Каленченко Оксана Валентинівна, Паніна Ірина Геннадіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2021 р. – 10.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-OP-291-Mizhнародni-vidnosyny.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Programa-vyvizdu-ekspertnoyi-grupy-OP-291-Bak.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” (далі в тексті звіту - ОПП) реалізується в Харківському національному університеті імені Семена Кузнеця (далі - ЗВО) з 2017 року й акредитується вперше. ОПП відповідає критеріям, що висуваються до освітніх програм, і Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОПП була впроваджена як відповідь на запит ринку праці в Харківському регіоні. Перший набір було здійснено в 2017 році. ОПП періодично оновлювалася, але більша частина змін внесена у проєкт 2020 року з метою вдосконалення змістовного наповнення та приведення у відповідність до чинних нормативних документів. До цього процесу було долучено широке коло стейкхолдерів: більшість змін була зумовлена прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю й нового відповідного “Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця”. ОПП враховує позиції ключових стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, ринку праці в регіоні та в галузі міжнародних відносин. Експертна група доходить висновку про відповідність ОПП критеріям і вважає ЗВО спроможним забезпечувати якісне навчання й викладання на ОПП, належну підготовку кваліфікованих і конкурентних фахівців, яких потребує Харківський регіон і Україна. Недоліки за окремими підкритеріями є незначними і суттєво не впливають на якість ОПП та її реалізацію. Під час акредитаційної експертизи було доведено, що ОПП має точки зростання і перспективи подальшого розвитку. ЗВО підтвердив власну спроможність забезпечити дотримання критеріїв акредитації в майбутньому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Експертна група виділила такі сильні сторони та позитивні практики ОПП: 1. Унікальний регіональний контекст ОПП, яка має стати двигуном євроінтеграції на Сході України та сприяти росту патріотичності серед молоді Харкова. 2. Належна мовна підготовка, яка відбувається шляхом викладання мовних дисциплін, загальних і професійних дисциплін англійською мовою. 3. Організація виробничої практики в міжнародних організаціях і представництвах іноземних держав. 4. Наявність ОКЗо “Навчальна практика “Університетська освіта”, який дозволяє першокурснику ознайомитися з базовими поняттями і категоріями спеціальності, особливостями навчання в ЗВО і моделлю вибірковості, системою комунікацій і дистанційного навчання, можливостями розвитку і саморозвитку під час студентського життя. 5. Візуалізація правил прийому на сайті й на стендах з інфографікою в приміщеннях ЗВО. 6. Регулярний моніторинг обізнаності здобувачів про академічну доброчесність і ефективна політика популяризації академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. 7. Залучення здобувачів до комісії з розгляду порушень академічної доброчесності на університетському та кафедральному рівнях. 8. Ефективна технологія забезпечення об'єктивності оцінювання семестрових результатів навчання, що реалізується за рахунок шифрування екзаменаційних бланків відповідей та додаткової перевірки. 9. Практика відшкодування витрат за публікацію результатів дослідження у виданнях, які внесені до наукометричних баз Scopus і Web of Science. 10. Активне використання Сайту персональних навчальних систем (далі - ПНС), які охоплюють велику кількість учасників освітнього процесу в режимі офлайн і онлайн; зручний в користуванні функціонал і наявність опції зворотного зв'язку. 11. Електронна бібліотека із зручними онлайн-сервісами та офіційною підпискою на наукові видання. 12. Забезпеченість приміщень університету в цілому і навчальних аудиторій зокрема мультимедійним обладнанням; можливість трансляції ззовні (на будівлі гуртожитку). 13. Мережа центрів міжнародного співробітництва, які сприяють реалізації Стратегії інтернаціоналізації на рівні ОПП, кафедр, факультетів. 14. Коворкінг як простір для реалізації потреб здобувачів вищої освіти. 15. Зручна вкладка “Вакансії” на сайті відділу працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами. 16. Проведення регулярних масштабних професійних соціологічних опитувань з чіткою та напрацьованою методикою з урахуванням широкого спектру питань і наявність штатного соціолога, який компетентно формує щорічні опитування про якість освіти. 17. Ефективно побудована модель роботи з випускниками ЗВО, яка реалізується через Раду випускників та менторську підтримку. 18. Залучення здобувачів до робочої групи ОПП. 19. Google-форма пропозицій щодо освітніх програм, розміщена на сайті ЗВО і доступна для всіх стейкхолдерів. 20. Опція зворотного зв'язку від здобувачів по кожному ОК на сайті ПНС, що береться до уваги під час моніторингу та перегляду ОПП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони ОПП: 1. Недоцільність, на думку експертної групи, розташування окремих освітніх компонентів у циклах підготовки, в т.ч. включення професійних дисциплін до циклу вибіркових дисциплін (деталі – в аналізі критерію 2). 2. Недостатність мовної підготовки на заочному відділенні. 3. Велика кількість завдань в рамках самостійної роботи по окремим ОК. 4. Відсутність академічної мобільності здобувачів і недостатнє залучення студентів до неформальної освіти. 5. Відсутність висвітлення результатів діяльності студентських гуртків в публічному просторі. 6. Наявність дробових чисел у системі оцінювання результатів навчання здобувачів. 7. Часткова невідповідність академічних кваліфікацій НПП здебільшого вибірковим освітнім компонентам, які викладаються НПП. 8. Відсутність у вкладці “Вакансії” пропозицій з працевлаштування, дотичних ОПП. 9. Відсутність на сайті ЗВО узагальненої інформації щодо пропозицій стейкхолдерів. Рекомендації з удосконалення ОПП: 1. Додати відповідну спеціальну компетентність, яку забезпечують ОК економічного спрямування, й відповідний результат навчання. 2. Переглянути матрицю ОПП таким чином, щоб вибіркові освітні компоненти

давали змогу формувати здебільшого загальні компетентності, а не спеціальні. 3. Налагодити співпрацю з випускниками ОПП на постійній основі. 4. Сприяти започаткуванню реалізації міжнародної академічної мобільності здобувачів за ОПП; заохочувати студентів до внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності. 5. виправити технічні неточності та одруки в навчальному плані 2020 року й окремих робочих програмах навчальних дисциплін. 6. З метою посилення унікальності ОПП та реагуючи на запит ринку праці, розглянути можливість внесення змін до структури ОК (деталізація – в аналізі критерію 2). 7. Адаптувати дисципліни гуманітарного блоку до цілей ОП і ПРН. 8. Посилити мовну підготовку на заочній формі навчання. 9. Зменшити кількість завдань в рамках самостійної роботи здобувача. 10. Розглянути можливість проведення практики для здобувачів ОПП за кордоном. 11. Не оголошувати починаючи з 2021 року набір здобувачів на заочне відділення, яке не передбачене Стандартом вищої освіти. 12. Заохочувати здобувачів і НПП до неформальної освіти. 13. Оновити перелік літератури з ОК мовного спрямування. 14. Розглянути можливість структурувати публікації здобувачів у «Молодіжному економічному віснику ХНЕУ ім. С. Кузнеця». 15. Активніше висвітлювати діяльність гуртків на сайті ЗВО та офіційних сторінках в соціальних мережах. 16. Уникати дробових чисел при оцінюванні результатів навчання здобувачів. 17. Розширити публікаційну активність НПП у вітчизняних фахових виданнях і у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science, відповідно до ОК, які вони викладають. 18. Актуалізувати вкладку “Вакансії” на сайті відділу працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, додавши вакансії, дотичні ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегія розвитку університету на 2020-2027 роки містить деталізований опис операційних цілей та показників досягнення успіху, на реалізацію яких спрямовані зусилля всіх учасників академічного процесу. Формується чіткий дорожній план дій, як втілити в життя цілі на кожному структурному рівні ЗВО (зустріч 1, <https://bit.ly/3qjSoux>). Метою ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” є підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіоналістики та міжнародних комунікацій (<https://cutt.ly/2kFOz5R>). Очікуваними цілями навчання є здобуття випускниками фундаментальних знань та навичок із теорії та практики міжнародних відносин. Мета та цілі ОПП узгоджуються із місією ЗВО, викладеною в Стратегії розвитку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://bit.ly/3bcw26s>), яка полягає в наступному: “Формування патріотичної, всебічно розвиненої, творчої особистості, здатної до самовизначення і самореалізації, компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної роботи в суспільно-економічній сфері”; стратегічні цілі 6 і 7 відповідають ЗК1, ЗК3, ЗК7, СК7, СК8, РН10, РН14, РН16, РН17, РН18 даної ОПП. Цілі ОПП є чіткими та зрозумілими. Варто відзначити, що СК10 та СК11 формуються багатьма вибічковими компонентами, які посилюють обов'язкові компоненти. Експертна група рекомендує переглянути ОПП таким чином, щоб вибірккові освітні компоненти давали змогу формувати здебільшого загальні компетентності, а не спеціальні. У ОПП наявні два оригінальні фокуси. Першим проявом унікальності є елементи міждисциплінарності, що відображені в ОК9, ОК14, ОК16, ОК18: ОПП спрямована на підготовку фахівців у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій і регіональних студій, які є об'єктами в тому числі у питаннях міжнародних економічних відносин. Експертна група вважає доцільним при перегляді ОПП додати відповідну спеціальну компетентність й результат навчання. Друга й основна особливість ОПП полягає у “парадигмальній тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій та різноманітних міжнародних громадських організацій” і реалізується через проходження практики здобувачами у міжнародній студентській організації AIESEC, Харківській обласній державній адміністрації, Агентство ООН у справах біженців, Фонді місцевої демократії (зустріч 5, додаткові документи 8.1-8.6, 9.1-9.5). Взаємодія з громадськими організаціями має на меті розвинути взаємодію з європейськими містами-побратимами, просунути ідею євроінтеграції України, популяризувати її в регіоні. Саме ця відмінність вигідно виділяє цю ОПП з-поміж подібних освітніх програм регіону й України.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При розробці ОПП 2017 року були враховані позиції та потреби таких груп заінтересованих сторін, як науково-педагогічні працівники, роботодавці та випускники ЗВО з інших спеціальностей, що виступали у якості

роботодавців або експертів-консультантів. Позицію науково-педагогічної спільноти було враховано шляхом прямого залучення до розробки ОПП: в 2017 році було долучено трьох розробників з числа НПП і трьох НПП у складі робочої групи (додатковий документ 1, зустріч 2). Пропозиції академічної спільноти обговорювалися на засіданнях кафедри. Наприклад, Преображенська О.С., Москаленко Н.О., Іващенко Г.А., Мішин О.Ю. висловлювали власну думку щодо доцільності структури ОПП, наголошуючи на важливості дисциплін мовного спрямування, країнознавства, політології, дипломатії, всесвітньої історії та інших, а також на необхідності формувати такі компетентності і ПРН, які дозволять випускникам бути успішними на ринку праці й задовольнити запит роботодавців (додаткові документи 4.1, 4.2). Подальші зміни до ОПП вносилися з урахуванням пропозицій НПП: зміна ОК (наприклад, додано ОК “Міжнародні організації”, “Політологія та історія політичних вчень”, “Міжнародні відносини в Європі”, “Міжнародні відносини в Північній та Південній Америці”, “Міжнародні відносини в Азійсько-Тихоокеанському регіоні” - додатковий документ 5.1). Велася співпраця з роботодавцями з вже існуючої загальної бази ЗВО, зокрема Харківською торговельно-промисловою палатою, Департаментом міжнародного співробітництва, Департаментом по взаємодії з міжнародними агенціями та фінансовими установами Виконавчого комітету Харківської міської ради (організаційна зустріч з гарантом, витяг з протоколу засідання кафедри №10 від 29.05.2017 р. - додатковий документ 4.2). Також залучали до обговорень партнерів із таких щорічних університетських подій як “Тиждень кар’єри” (<https://bit.ly/3jSbqo1>) та “День кар’єри в ЄС” (<https://bit.ly/3uopssh>) (організаційна зустріч з гарантом, зустріч 5). Зазвичай роботодавці залучалися до обговорень в усній формі на розширених засіданнях кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, частина з них - випускники інших спеціальностей ЗВО (Витяг з протоколу №11 від 11.05.2016 р. та №10 від 29.05.2017 р. - додаткові документи 4.2). Під час формування ОПП ще не було випускників освітньої програми або здобувачів, тому думка здобувачів була врахована вже під час подальшого перегляду ОПП шляхом залучення здобувачів до складу робочої групи з розробки ОПП, через аналіз кафедрою результатів студентських опитувань і запрошення здобувачів на засідання кафедри (<https://cutt.ly/2kFOz5R>, додаткові документи 5.2, 5.3). Експертна група рекомендує одразу після випуску налагодити співпрацю з випускниками 2021 року та долучити їх до моніторингу ОПП. На сайті кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії наявним є розділ “Громадське обговорення освітніх програм”, що дає можливість залишити свій відгук будь-якому стейкхолдеру (<https://bit.ly/2ZhPV6y>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Актуальність підготовки фахівців за ОПП можуть засвідчити такі загальносвітові тенденції, як глобалізація, розвиток інформаційного суспільства та дедалі більший вплив економіки на міжнародні відносини. Зазначені тенденції відображені в ОПП за рахунок ОК “Міжнародні організації”, “Міжнародна інформація”, “Сучасні інформаційні системи і технології”, “Основи міжкультурної комунікації”, “Культура комунікації”, низка ОК економічного спрямування (таблиця 1 АС). З метою відслідковування галузевого контексту ЗВО проводить системний моніторинг розвитку спеціальності через спілкування з роботодавцями, партнерами та зарубіжними викладачами (наприклад, “Тиждень кар’єри” <https://bit.ly/3b6VoA9>, лекція професора С.Аммара <https://bit.ly/3qrRAmu>, події в календарі заходів <https://cutt.ly/CIIBTPR>). Проектна група аналізувала ринок праці та констатувала, що “серед роботодавців існує попит на сформовані мовні, загальні та спеціальні компетентності міжнародно-політичного штибу” (додаткові документи 4.1, 4.2). Отже, ОПП спрямована на створення експертного середовища у сфері міжнародних відносин в регіоні. Регіональний контекст ОПП є надзвичайно важливим через сам регіон, в якому розташований ЗВО. Гарант ОПП під час організаційної зустрічі сказав про “месіанський характер” ОПП, адже Харківський регіон виступає фронтиром, в якому йде боротьба євроінтеграційних прагнень України з проросійськими проектами; ОПП має стати двигуном євроінтеграції на Сході України (рецензія Армена Асланяна, зустріч 1). ЗВО прагне завдяки навчанню на цій ОПП сприяти росту патріотичності серед молоді Харкова. Одним із найбільш ймовірних місць працевлаштування випускники ОПП обиратимуть дипломатичний корпус, що прямо пов’язано із відстоювання позицій України на світовій арені та проукраїнських ідей в регіоні (рецензії роботодавців Куц Г. М., Мірошник О. С., Політучого С.), органи місцевої влади, міжнародні урядові й неурядові організації (зустріч 2 і 5). У процесі розробки ОПП було враховано досвід 10 університетів (6 - іноземних, 4 - вітчизняних): Національний університет «Києво-Могилянська академія», ДНУ ім. Олеса Гончара, ОНПУ, ЧНУ ім. Юрія Федьковича; Автономний університет Барселони (Іспанія), Бондський університет (Австралія), Бостонський університет (США), Університет Вебстера (США), Міжнародний університет у Женеві (Швейцарія), Державний університет імені Томаса Едісона (США), Лондонська школа економіки та політичних наук (Відомості СО, зустріч 1). Проектною групою було зроблено висновок про доцільність в ОПП ОК, пов’язаних з історичними, політичними та економічними студіями, які є наявними в закордонних університетах, а досвід українських освітніх програм дозволив додати ОК, пов’язані з міжнародною комунікацією та культурними відносинами. ОК10 з циклу професійної підготовки був запозичений у НУ «Києво-Могилянська академія» (ОП <https://bit.ly/3pRHF8h> - ОК15); ОК9, ОК16, ОК18 відображені в програмі Лондонської школи економіки та політичних наук (організаційна зустріч з гарантом).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

При формуванні ОПП у 2016 році стандарт вищої освіти ще не був затверджений, тому робоча група ЗВО посилалася на дискриптори Національної рамки кваліфікацій, що діяла на той час. Після прийняття Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” галузі знань 29 “Міжнародні відносини” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі в тексті - Стандарт ВО) були змінені ПРН відповідно до нових вимог. ОПП повністю відповідає ПРН, позначеним у Стандарті ВО у РН01-РН17 (<https://cutt.ly/bkVcGgX>). Додався РН18, що відображає специфіку ОПП у тематизації неурядової складової міжнародних відносин (таблиця 1 акредитаційної справи, далі - АС).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: 1. Унікальний регіональний контекст ОПП, яка має стати двигуном євроінтеграції на Сході України та сприяти росту патріотичності серед молоді Харкова. 2. Стратегія розвитку університету на 2020-2027 роки містить деталізований опис операційних цілей та показників досягнення успіху, на реалізацію яких спрямовані зусилля всіх учасників академічного процесу, формуючи чіткий покроковий план дій на рівні структурних підрозділів ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: розміщення ОК “Зовнішня політика України” в циклі вибіркової дисципліни, хоча компонент чітко відповідає РН16 і фокусу ОПП. Рекомендації: 1. Додати відповідну спеціальну компетентність, яку забезпечують ОК економічного спрямування, й відповідний результат навчання. 2. Під час моніторингу ОПП розробити матрицю таким чином, щоб вибіркові освітні компоненти давали змогу формувати здебільшого загальні компетентності, а не спеціальні. 3. Додати ОК “Зовнішня політика України” до циклу професійної підготовки, тому що вона безпосередньо відповідає очікуваним результатам навчання ОПП. 4. Встановити співпрацю з випускниками ОПП і поставити її на регулярну основу.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП була сформована у відповідь на велику суспільну потребу в фахівцях у сфері міжнародних відносин. Має унікальний фокус і відрізняється від подібних ОПП регіону. Наявним є стабільний контакт із роботодавцями та партнерами ЗВО, що реалізується через залучення останніх до проведення вебінарів, відкритих занять, “Тижнів кар’єри”, “Днів кар’єри ЄС”. Критерій 1 відповідає рівню В, оскільки всі суттєві моменти при формуванні ОПП були враховані. Наявні декілька неточностей стосовно освітніх компонентів, що зазначені в недоліках та рекомендаціях.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” галузі знань 29 “Міжнародні відносини” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/bkVcGgX>). Загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів або 7200 годин, що відповідає вимогам до бакалаврського рівня ст.5 Закону “Про вищу освіту” і зазначеному Стандарту ВО. Обсяг вибіркової освітньої програми становить 60 кредитів (1800 годин, або 25% від загальної кількості годин). Усі ОК забезпечують загальні та спеціальні компетентності за спеціальністю; обсяг практики становить 20 кредитів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених

цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП відповідає фокусу ОПП і має структуру, яка складається з циклу загальної підготовки і циклу професійної підготовки. Вибіркові ОК є частиною обох циклів, що узгоджується із загальноуніверситетською політикою щодо вибіркових дисциплін і відповідного їх розподілу за циклами. ПРН корелюють із загальними та спеціальними компетентностями, які забезпечуються освітніми компонентами. ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему, проте експертна група вважає нелогічними наступні кроки: - цикл вибіркових дисциплін “Мейджор 1” і “Мейджор 2” включає професійні дисципліни. Зазначимо, що ці професійні дисципліни формують ПРН і компетентності разом з низкою обов'язкових ОК (матриця відповідності ОПП 2020 р.). З метою підсилення унікальності ОПП, враховуючи акцент ОПП на “тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій, органів місцевого самоврядування” (ОПП 2020 р.) і ціль ОПП як “моделювання зовнішньополітичних стратегій регіональних гравців української політики” (відомості СО), цілком виправданим може бути включення до обов'язкових компонентів таких вибіркових дисциплін, як ВК7 “Регіоналізм у сучасних міжнародних відносинах”, ВК11 “Конфліктологія та теорія переговорів”, ВК13 “Теорія і практика місцевого самоврядування”; - РН16, який забезпечується через СК7 та СК8, реалізується шляхом викладання окремих тем в рамках ОК19 “Міжнародні відносини і світова політика”, ОК23 “Міжнародні відносини в Європі” та низки вибіркових ОК, у той час як ВК10 “Зовнішня політика України” є частиною вибіркового блоку “Мейджор 1”. Враховуючи фокус ОПП та запит роботодавців на фахівців, які передусім є компетентними у питаннях дипломатії та зовнішньої політики України (організаційна зустріч з гарантом, зустріч 5, рецензія Почесного консула Республіки Вірменія у м.Харків А.Асланяна), експертна група рекомендує зробити зазначений ОК обов'язковим, щоб не ставити його вивчення у залежність від обрання здобувачем певної освітньої траєкторії. Змістове наповнення освітніх компонентів в цілому дозволяє досягти цілей ОПП і ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП відповідає визначеній для неї предметній сфері. Приблизно в рівному співвідношенні розподілені ОК, які забезпечують компетентності та програмні результати навчання за сферою міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, а також додані ОК економічного спрямування загальним обсягом 17 кредитів (ОК9 “Основи економіки”, ОК14 “Демографія та економічна політика”, ОК16 “Міжнародні економічні відносини”, ОК18 “Міжнародні фінанси”), створюючи конкурентні переваги ОПП в порівнянні з подібними ОПП регіону та України, що було підтверджено здобувачами і роботодавцями (зустріч 3 і 5). Такий підхід свідчить про елементи міждисциплінарності. ОПП містить дисципліни “гуманітарного” спрямування циклу загальної підготовки ОК6 “Філософія” та ОК7 “Правознавство”, які забезпечують формування загальних компетентностей, але їхнє змістове наповнення має опосередкований зв'язок зі спеціальністю, що підтверджується робочими програмами навчальних дисциплін (далі - РПНД) ; з іншого боку, ці ОК формують “гнучкі навички” (критичне мислення), що є важливим (таблиця 1 АС). ОК 31 Тренінг-курс “Безпека життєдіяльності” та ОК 32 “Охорона праці” включені до блоку професійних дисциплін, хоча їхній зміст має віддалений зв'язок з ОПП, і видається більш логічним включити ці ОК до циклу загальної підготовки. На виконання рекомендації МОН України (лист №1/9-234 від 13.04.2018 р.) зазначені ОК є обов'язковими для здобувачів усіх ОПП ХНЕУ імені Семена Кузнеця (витяг з протоколу засідання Вченої ради ЗВО №8 від 03.05.2018 р. додається). Мовний сегмент, необхідний для якісної підготовки фахівця у сфері міжнародних відносин, забезпечують ОК1-ОК4: “Українська мова (за професійним спрямуванням)”, “Іноземна мова (за професійним спрямуванням)”, “Іноземна мова академічної та професійної комунікації”, “Іноземна мова 2 (за професійним спрямуванням)”. Загальний обсяг кредитів, виділених на іноземну мову, становить 31 кредит, що є достатнім для оволодіння мовними компетентностями. Здобувачі можуть вивчати другу іноземну мову, обравши відповідний Майнор (кількісний розподіл - додатковий документ 3, <https://cutt.ly/xkM7QTK>). Здобувачі заочної форми навчання висловили бажання щодо посилення мовного компонента (зустріч 2). Експертна група також відзначає практику англомовного викладання сертифікованими викладачами на ОПП дисциплін загальної підготовки (ОК5 “Всесвітня історія” та ОК7 “Правознавство”) і професійних дисциплін (ОК10 “Суспільні комунікації”, ОК18 “Міжнародні фінанси”, ОК24 “Міжнародні організації”, ОК25 “Міжнародне право”, - що дозволяє оволодіти професійною лексикою не тільки в рамках мовних компонентів, а й під час вивчення професійних дисциплін (зустріч 2, резервна зустріч, таблиця 2, додатковий документ 11.1). Під час відкритої зустрічі проф. С.Аммар підкреслив високий рівень володіння англійською мовою здобувачами ОПП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЗВО створює умови для реалізації права індивідуального вибору здобувача. Право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін зафіксовано в “Положенні про організацію освітнього процесу” (<https://cutt.ly/FkM8tEf>) та регулюється “Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм” (<https://cutt.ly/ckhoc6g>). Здобувачі мають право обирати дисципліни, починаючи з 1 курсу. Вибіркова складова є сукупністю вибіркових навчальних дисциплін за спрямуванням, майнора або вільних майнорів, мейджорів. Детально процедура описана в зазначеному Порядку і є цілком зрозумілою, проте після проходження акредитацій 2019-2020 рр. ЗВО прийняв рішення про відмову від об'єднання дисциплін у “пакети” або блоки і про зміну моделі вибіркової з 01.09.2021 р. (резервна зустріч). У ЗВО було створено вкладку на сайті “Вибіркова складова освітньо-професійних програм” (<https://cutt.ly/HkM44Gw>), де розміщено переліки всіх вибіркових освітніх компонентів і відеоінструкцію для

здобувачів. Каталог вибіркових дисциплін, майнорів і вільних майнорів формується як перелік дисциплін, які можуть обрати здобувачі будь-якої ОПП зазначеного ЗВО. Сама процедура вибору є автоматизованою - із застосуванням спеціального сайту з обрання дисциплін <http://www.elect.hneu.edu.ua/>, який містить короткі анотації та опцію голосування; остаточний вибір підтверджується заявою здобувача. Модель вибірковості для ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” передбачає вибір за трьома напрямками: 1) навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування (1 курс); 2) майнор або вільний майнор (вибір навчальних дисциплін здійснюється із загальноуніверситетського пулу, 2-4 курс); 3) Мейджор 1 або Мейджор 2 (вибір навчальних дисциплін здійснюється із факультетського пулу, 2-4 курс). Згідно з навчальним планом, кількість кредитів на цикл вибіркових дисциплін становить 60, або 25% від загальної кількості, що відповідає вимогам Закону України “Про вищу освіту”. Вибіркові компоненти здебільшого поглиблюють ПРН, передбачені Стандартом ВО і ОПП, а також формують соціальні навички (soft skills), такі як креативність, критичне мислення, вміння працювати в команді тощо. Цикл вибіркових дисциплін “Мейджор 1” і “Мейджор 2” доповнює фахову підготовку і включає професійні дисципліни, частина з яких дублюється в обох траєкторіях (ВК7 “Регіоналізм у сучасних міжнародних відносинах”, ВК9 “Ораторська майстерність та спічрайтинг”, ВК12 “Міжнародні відносини в Африці та на Близькому Сході”). 100% здобувачів обирали дисципліни; переважна більшість здобувачів наголошує на тому, що обирала ті дисципліни, які подобаються (73%), понад 59% - те, що знадобиться в майбутній професії; (додаткові документи 7.3, 7.4). Кількісний розподіл здобувачів на вибіркові дисципліни та інформація зустрічі 3 (причина обрання здобувачами даної ОПП і ЗВО - можливість формувати власну освітню траєкторію) також підтверджує вільний вибір дисциплін на ОПП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регулюється “Положенням про організацію практики студентів у ХНЕУ ім. С.Кузнеця” (<https://cutt.ly/ZkM6tnc>), має відповідне методичне забезпечення і договірну базу (http://job.hneu.edu.ua/p/blog-page_2.html, додаткові документи 8.1-8.6, 9.1-9.5). ОПП і навчальним планом передбачена практична підготовка загальним обсягом 20 кредитів ЄКТС, представлена такими видами практики: навчальна практика “Університетська освіта” (1 кредит), науково-дослідна практика (6 кредитів), виробнича практика (13 кредитів). Під час онлайн-екскурсії було підтверджено, що ОКЗо “Університетська освіта” є тим ОК, який дозволяє першокурснику ознайомитися з базовими поняттями і категоріями спеціальності (це обумовлює відсутність ОК “Вступ до спеціальності”), особливостями навчання в ЗВО і моделлю вибірковості, Сайтом ПНС, можливостями розвитку і саморозвитку під час студентського життя, і 1 кредиту є цілком достатньо для реалізації цих цілей (таблиця 1 АС, онлайн-екскурсія). Практична складова ОПП реалізується на семінарських заняттях, під час написання курсових робіт і комплексного консультативного проекту (далі – ККП). ККП, науково-дослідна і виробнича практика становлять єдину логічну систему практичної підготовки: здобувач обирає цікаву для себе тематику і послідовно набуває експертності в ній, опрацьовуючи джерела і літературу, матеріали інформаційних центрів ЗВО, отримуючи корисну інформацію та практичні навички у дотичній сфері під час виробничої практики і узагальнюючи власний досвід в кінцевому ККП, який захищається перед комісією (таблиця 1 АС). Місце виробничої практики пропонує кафедра або здобувачі знаходять самостійно, частина здобувачів проходять практику за місцем працевлаштування (<https://cutt.ly/ZkM6tnc>, резервна зустріч). У 2020-2021 навчальному році виробнича практика на ОПП здійснюється вперше. Бази практики визначені наступні: Консульство Ліберії, Почесне консульство Французької Республіки, Відокремлений підрозділ ВМГО “АЙСЕК” в м.Харків, Центр оборони та безпеки (ICDS) в рамках програми “Стіяка Україна”, Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради, Харківська торгово-промислова палата, Харківська ГО «Євро регіон Слобожанщина», ГО “Фонд місцевої демократії”, Консультативний центр ЄС, Інститут світової політики, ТОВ “ТВАРА МЕДІА” (документи 8.1-8.6, 9.1-9.5), що підтверджує багатовекторність й універсальність підготовки кадрів за ОПП. Роботодавці під час зустрічі 5 наголосили на своїй зацікавленості у фахівцях, яких готує ОПП, адже Харківський регіон потребує кваліфікованих кадрів із компетентностями у сфері суспільних комунікацій, регіоналістиці, публічній дипломатії, міжнародній економіці (зустріч 5). Під час відкритої зустрічі працевлаштованою здобувачкою було озвучено ідею проходження практики у підрозділах “АЙСЕК” за кордоном, що може відкрити нові перспективи для ОПП, враховуючи той факт, що наявне відповідне “Положення про організацію практики студентів за кордоном” (<https://cutt.ly/Tk1p8IH>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Компоненти циклу загальної та професійної підготовки дають можливість бути soft skills. Усі учасники освітнього процесу добре розуміють, які це навички (результати опитувань, резервна зустріч). В освітньому процесі застосовуються форми і методи навчання, які дозволяють сформувати у здобувачів soft skills. Серед найбільш цікавих і ефективних форм можна виділити дебати, роботу в малих групах, рольові та ділові ігри, симуляції, проекти, які активно практикуються на ОК “Всесвітня історія”, “Міжнародні організації”, “Теорія міжнародних відносин”, “Суспільні комунікації” та інших (таблиця 3 АС, зустріч 2, онлайн-екскурсія). Під час вивчення навчальних дисциплін “Теорія міжнародних відносин” і “Політологія та історія політичних вчень” здобувачі розвивають такі соціальні навички, як креативність, вміння працювати в команді, лідерські якості, “відчуття соціального простору і розуміння власного місця в соціумі”, на дисципліні “Філософія” - критичне мислення (резервна зустріч). Соціальні навички здобувачі отримують не лише на заняттях і під час проходження практики, а й беручи участь в роботі наукових гуртків, на круглих столах і студентських змаганнях, лекціях професорів-візитерів, під час волонтерської та громадської діяльності (зустріч 2 і 3, резервна зустріч).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Зміст ОПП зорієнтований на здобуття компетентностей і отримання ПРН, необхідних для самореалізації випускника ОПП в професійному полі відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій (професії та посади зазначено в ОПП).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП і окремих ОК відбиває фактичне навантаження здобувачів. Відповідно до навчального плану 2017 та 2020 років співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи складає 1:2. Аудиторне навантаження складає 31,39%, самостійна робота - відповідно 68,61%; 39,82% аудиторного часу припадає на лекції. Згідно з результатами опитування, більше 50% здобувачів наголошують на великій кількості домашніх завдань, але, наприклад, 60% здобувачів 2 курсу мають достатньо вільного часу (результати дослідження "Актуальні питання організації освітнього процесу, 2019-2020 н.р." - документ 7.2). 48,6% здобувачів 3 курсу вважають завдання для самостійної роботи цікавими та корисними для майбутньої професії; основні форми таких завдань - есе, проекти, творчі завдання (витяг з протоколу засідання кафедри №9 від 14.04.2020 р. - додаткові документи 6.1, 6.2). 65,7% здобувачів 2 курсу відзначають, що найбільш ефективним способом збільшити відвідуваність занять є збільшення кількості балів за роботу на заняттях (додаткові документи 6.1, 6.2). Здебільшого завдання для самостійної роботи передбачають вибір варіантів виконання (результати опитування "Особливості окремих форм організації освітнього процесу, 2019-2020 н.р." - додатковий документ 7.3), що дає можливість здобувачу самому регулювати свою навантаженість. Експертна група зазначає, що низка професійних ОК передбачає самостійне опанування значного обсягу навчального матеріалу (наприклад, ОК9 "Основи економіки"), що, безперечно, дозволяє досягти цілей та ПРН, але перевантажує здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ЗВО розроблено "Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців" за дуальною формою здобуття вищої освіти у ХНЕУ імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Polozhennya-pro-dualnu-osvitu.pdf>), яким визначено моделі відносин ЗВО з роботодавцями та механізм дуальної освіти ля здобувачів ЗВО. Підготовка здобувачів ОПП за дуальною формою не здійснюється, проте є наявною тісна співпраця зі стейкхолдерами (роботодавцями та випускниками інших ОП), що робить можливим впровадження елементів дуальності в рамках освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Експертна група виділила такі сильні сторони і позитивні практики: 1. Належна мовна підготовка, яка відбувається шляхом викладання мовних дисциплін, загальних і профільних дисциплін англійською мовою (ОК5 "Всесвітня історія", ОК7 "Правознавство", ОК10 "Суспільні комунікації", ОК18 "Міжнародні фінанси", ОК24 "Міжнародні організації", ОК25 "Міжнародне право"), а також через залучення здобувачів до відкритих лекцій професорів-візитерів. 2. Організація виробничої практики в міжнародних організаціях та представництвах іноземних держав. 3. Наявність ОК30 "Навчальна практика "Університетська освіта", який дозволяє першокурснику ознайомитися з базовими поняттями і категоріями спеціальності, особливостями навчання в ЗВО і моделлю вибіркової, системою комунікацій і дистанційного навчання, можливостями розвитку і саморозвитку під час студентського життя.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки: 1. Недоцільність, на думку експертної групи, розташування окремих освітніх компонентів у циклах підготовки: ОК10 "Зовнішня політика України" є частиною вибіркового блоку "Мейджор 1"; ОК 31 Тренінг-курс "Безпека життєдіяльності" та ОК 32 "Охорона праці" включені до блоку професійних дисциплін. 2. Включення професійних дисциплін до циклу вибіркового блоку "Мейджор 1" і "Мейджор 2"; частина з них дублюється в обох траєкторіях. 3. Недостатність мовної підготовки на заочному відділенні. 4. Велика кількість завдань в рамках самостійної роботи по окремим ОК. Рекомендації: 1. Застосовувати компетентнісний підхід під час складання робочих програм та си́лабусів практик. 2. Виправити одруки на с.3-4 навчального плану 2020 року: с.3. -

ОК “Комплексний консультаційний проект” має 6 кредитів, що дорівнює 180 годин (виправлення в стовпчику “Загальний обсяг” і “Самостійна робота”); відповідно на с.4 виправити загальний обсяг годин по циклу професійної підготовки і самостійній роботі. 3. З метою посилення унікальності ОПП та реагуючи на запит ринку праці, розглянути можливість внесення змін до структури ОК таким чином, щоб перемістити професійні дисципліни, в т.ч. і ОК “Зовнішня політика України”, до обов’язкових ОК. 4. Адаптувати дисципліни гуманітарного блоку ОК6 “Філософія” та ОК7 “Правознавство” до цілей ОП і ПРН, додавши модулі, які пов’язані з предметною сферою, а не лише формують загальні уявлення та знання. 5. З метою підсилення фокусу ОПП незалежно від вибіркової складової розглянути можливість включення до обов’язкових компонентів таких вибірових дисциплін, як ВК7 “Регіоналізм у сучасних міжнародних відносинах”, ВК11 “Конфліктологія та теорія переговорів”, ВК13 “Теорія і практика місцевого самоврядування”. 6. Посилити мовну підготовку на заочній формі навчання. 7. Зменшити кількість завдань в рамках самостійної роботи здобувача. 8. Розглянути можливість проведення практики для здобувачів ОПП за кордоном.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП відповідає оцінці “В” за критерієм 2. Структура і зміст ОП дозволяють здобувачу досягти цілей і програмних результатів навчання та в цілому забезпечує якісну підготовку фахівця у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій і регіональних студій. Освітні компоненти утворюють послідовну логічну систему. Вільний вибір навчальних дисциплін забезпечується повною мірою, проте частина дисциплін за вибором (Мейджор 1 та Мейджор 2) є професійними дисциплінами. Слабкі сторони за критерієм 2 не є критичними і можуть бути скорегованими в короткі терміни.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Представлена чітка і зрозуміла процедура вступу до ЗВО і на ОП. У доступній і зрозумілій формі є правила прийому до ЗВО і навчання на ОП. Вся необхідна для абітурієнта інформація оприлюднена на веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (https://www.hneu.edu.ua/to_applicants/). Правила прийому чіткі, не містять дискримінаційних обмежень та розміщені на веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Umovy-pryjomu-2021.pdf>). На сайті ЗВО розміщено зрозумілу й чудово візуалізовану презентацію про Вступ до ЗВО по різних рівнях освіти, спеціальностям і освітнім програмам (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Prezentatsiya-VSTUP-2021-.pdf>), презентаційне відео про ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/video-pro-universytet/>), презентацію ОПП (<https://cutt.ly/rkq2pdU>) та промо-відео про освітні програми факультету міжнародних відносин і журналістики, яке допомагає вступникам у їх виборі (<https://cutt.ly/Kk1Cauh>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У правилах прийому до ХНЕУ імені Семена Кузнеця враховано особливості ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” (<https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/pravy-la-pryjomu-do-hneu-im-s-kuznetsya/>). Конкурсний бал для вступу на основі повної загальної середньої освіти становить 140 балів для спеціальності, що встановлено Умовами прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 році (с. 36 Умов прийому <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup-2021/Nakaz%201274.pdf>). Конкурсний бал абітурієнта формується з встановлених першого, другого та третього предметів ЗНО, середнього балу атестату, а також конкурсний бал множиться на регіональний (РК), сільський (СК) та першочерговий (ПЧК) коефіцієнти шляхом його множення на їх добуток. Обмеження з першого, другого та третього предметів ЗНО для вступу на основі повної загальної середньої освіти були встановлені ЗВО від 100 до 200 балів; коефіцієнти між цими предметами розподілені однаково - по 0,3; ЗВО також встановив коефіцієнт атестату 0,1 для вступу на ОПП (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Dodatok-4.pdf>). Для осіб, що мають спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, у правилах прописані умови, за якими вони можуть бути зараховані за результатами співбесіди, а також приймати участь у конкурсному відборі за іспитами та/або квотою-1, квотою-2 в залежності від категорії спеціальних умов. Відповідно до прийнятого в 2020 році Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” галузі знань 29 “Міжнародні відносини” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/bkVcGgX>) навчання на освітніх програмах спеціальності бакалаврського рівня не може здійснюватися за заочною формою. Враховуючи той факт, що Стандарт було прийнято, коли Вступна кампанія вже розпочалася, набір 2020 року на заочну форму навчання

було здійснено, проте експертна група рекомендує в 2021 році оголошувати конкурсні пропозиції за ОПП лише за денною формою навчання.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО залучений до програм мобільності, детальна інформація розміщена на сайті (<https://cutt.ly/zlOcsk7>). Більшість програм академічної мобільності, які реалізуються у ЗВО, спрямовані на здобувачів і НПП спеціальностей "Економіка", "Бізнес-адміністрування", "Інформаційні та комунікаційні технології": такими є програми з Варшавською школою економіки (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), Вищою школою менеджменту інформаційних систем (Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola (ISMA), Університетом Ерланген-Нюрнберг ім. Фрідріха Александра (Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg), Університет «Люціан Блага» (Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu), Вищою державною техніко-економічною школою ім. Броніслава Маркевича (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu), Політехнічним інститутом Браганси (Instituto Politécnico de Bragança), Університетом Люм'єр Ліон 2 (Université Lumière Lyon 2), Люсофонським гуманітарно-технологічним університетом (Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias) й іншими (<https://cutt.ly/zlOcsk7>). Позитивною особливістю ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" є те, що тривають переговори з університетами таких країн як Чехія, Словаччина, Італія (декілька міст), Швейцарія, Польща (відомості самооцінювання, зустріч 2, зустріч 3). особливістю ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" є те, що тривають переговори з університетами таких країн як Чехія, Словаччина, Італія (декілька міст), Швейцарія, Польща (відомості самооцінювання, зустріч 2, зустріч 3). Відповідно, конкретних випадків визнання таких результатів на даній ОПП ще не було, оскільки процес переговорів є тривалим, і навчання для студентів в іноземних ЗВО може бути вартісним (зустріч 1 і 2, результати опитувань). Правила визнання результатів навчання містяться у "Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця" (<https://cutt.ly/xkXJIQL>). Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, вітчизняних, на основі конкретного прикладу здобувачки наведено у відомостях самооцінювання (с.9 відомостей СО).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у результаті неформальної освіти, містяться у «Положенні про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті в ХНЕУ імені Семена Кузнеця» (<https://cutt.ly/ckXZqh4>) та наказах ректора «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках неформальної освіти» (<https://cutt.ly/kkXZsCW>) та «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках співпраці з ГО Прометеус» (<https://cutt.ly/5kXZgfm>). На зустрічі викладачі зазначали, що здобувачі мають досить велике навантаження і сконцентровані на отриманні фаху, тому не завжди мають час для додаткового неформального навчання, але запевнили, що підтримуватимуть та сприятимуть впровадженню результатів неформальної освіти, згідно положення та наказів (зустріч 2).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивними практиками є наступне: 1. Візуалізація правил прийому як на сайті, так і на стендах з інфографікою в приміщеннях ЗВО. 2. Наявність окремих приміщень для осіб, відповідальних за Вступну кампанію кожного факультету ЗВО, що дає можливість абітурієнтам та їх батькам отримати в комфортних умовах повну та конкретну інформацію та оперативну консультацію по освітнім програмам факультету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недоліком ОПП експертна група вважає відсутність академічної мобільності здобувачів і недостатнє залучення студентів до неформальної освіти. Враховуючи те, що на інших ОПП ЗВО ці позитивні практики присутні, а в умовах дистанційного та відділеного навчання неформальна освіта є особливо актуальною, тому ці ситуація може бути виправлена. Рекомендації: 1. Не оголошувати починаючи з 2021 року набір здобувачів на заочне відділення, яке не передбачене Стандартом вищої освіти за спеціальністю 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії". 2. Сприяти започаткуванню реалізації міжнародної академічної мобільності за ОПП; заохочувати здобувачів до внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності, з'ясувати, який канал комунікації та

інформування про можливості мобільності є для здобувачів найбільш зручним. 3. Заохочувати здобувачів і НПП до неформальної освіти; інформувати здобувачів про визнання результатів такого навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На сайті ЗВО розміщені всі необхідні документи у вільному доступі. Інформація, отримана в результаті проведеної експертизи, дає можливість експертній групі визначити, що недоліки є несуттєвими і не впливають на загальну позитивну оцінку за критерієм 3, яка відповідає рівню "В".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчального процесу відбувається згідно з "Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця" (<https://cutt.ly/3kXCHbj>) за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи, та видами: видами навчальних занять є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, консультація. Під час зустрічі 2 та резервної зустрічі, онлайн-екскурсії було показано як застосовуються новітні технології, зокрема використання матеріально-технічної бази (ПК, мережі Інтернет) для впровадження цікавих методик навчання, а саме - моделюючих інтерактивних ігор (на прикладі дисциплін Короткова Д.С. було повідомлено про аналіз "створених" міжнародних новин та можливого подальшого розвитку "створених" ситуацій). Студентоцентрований підхід забезпечується кількома складовими, зокрема у ПНС здобувачі мають можливість залишити свій відгук про вивчену дисципліну, і ці побажання розглядаються і враховуються НПП під час оновлення курсу (<https://pns.hneu.edu.ua/>, онлайн-екскурсія). Центри міжнародного співробітництва, де знаходиться відповідна література та обладнання, використовуються для проведення навчальних занять із застосуванням новітніх методик навчання, що демонструє креативний підхід НПП до викладання дисциплін (зустріч 2, <https://cutt.ly/OkONSVw>). Кожен викладач самостійно обирає методи оцінювання, що формуються завдяки накопиченню рейтингових балів за різноманітну навчальну діяльність здобувача, а також види навчальних занять, форми і методи за погодженням із гарантом освітньої програми і завідувачем кафедри. Найбільш ефективними формами є дебати, робота в малих групах, рольові та ділові ігри, симуляції, проекти, творчі завдання (таблиця 1 АС, зустріч 2, резервна зустріч). Академічна свобода здобувачів реалізується шляхом вибору напрямку та теми дослідження, індивідуальних консультацій, участі у науковій роботі (відомості СО, зустріч 3). У експертної групи після проведеної зустрічі з фокус-групою студентів склалось стійке враження, що існує взаєморозуміння і підтримка ініціатив студентів викладачами, стосунки між різними учасниками навчального процесу побудовані на основі довіри та взаємоповаги.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертною групою було з'ясовано, що у всіх учасників освітнього процесу є доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання. Інформація щодо змісту навчальної дисципліни та методів навчання міститься за посиланням <https://cutt.ly/vkXMMWt>, опис навчальної дисципліни міститься у силабусі, що включає в себе мету та завдання, змістовні модулі та найменування тем занять, вимоги викладача, критерії оцінювання, список використаної літератури. Експертна група помітила одруки і неточності в РПНД (таблиця з компетентностями і ПРН) за ОК6 "Філософія", ОК11 "Політологія та історія політичних вчень", ОК32 "Охорона праці", ОК19 "Міжнародні фінанси". Це вносить певну плутанину щодо компетентностей і ПРН, які має здобути студент. ОК мовного спрямування містять застарілі списки літератури, які здобувачу може бути важко знайти, тому рекомендованим є доповнення або оновлення цих переліків літературою останніх років й іншими джерелами, зручними для користування в режимі онлайн. Під час зустрічі зі здобувачами експертна група виявила, що не всі з присутніх добре розуміли призначення силабусу і не завжди ним користувалися, адже надавали перевагу комплексу матеріалів, розміщених у ПНС (зустріч 3). Завдяки Сайту персональних навчальних систем, або ПНС (<https://pns.hneu.edu.ua/>) на початку навчального семестру здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися з робочим планом і технологічною картою, у яких подано порядок накопичення рейтингових балів за дисципліною із зазначенням контрольних заходів. Кожен студент має можливість слідкувати за власною поточною успішністю завдяки електронному журналу, в якому викладач веде облік (онлайн-екскурсія). З розкладом занять і переліком вибіркового дисциплін можна ознайомитись завдяки ПНС. Під час зустрічі експертній групі була продемонстрована

робота ПНС на прикладі реального здобувача, система справила враження як така, що містить всю необхідну інформацію для здобувача. Фокус-група студентів також підтвердили зручність, ефективність на інформаційність ПНС. Отже, здобувачі отримують всю необхідну інформацію вчасно і в повному обсязі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень. Свідченням зазначеної практики є активна діяльність студентських наукових гуртків: «Політична регіоналістика» (керівник - проф. Кузь О. М.), «Історик-міжнародник» (керівник – доц. Пастушенко А. О.), «Європейські студії» (керівник – доц. Потоцька Ю. І.), «Міжнародні конфлікти у світовій політиці» (керівник – доц. Жеребятнікова І. В.), проте їхня діяльність слабо висвітлена у публічному просторі. За результатами роботи гуртків проводяться круглі столи, а здобувачі мають можливість провести апробацію своїх досліджень у «Молодіжному економічному віснику ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://cutt.ly/tkX2Q7s>). Здобувачі беруть активну участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (призове місце 2019 р.) та Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (відомості СО, зустріч 2, резервна зустріч). Здобувачі Горбачевський Н., Пробийголова Ю., Соляр К. були долучені до роботи з виконання наукової теми кафедри міжнародних відносин, політичних наук та практичної філософії «Філософсько-антропологічні та соціокультурні детермінанти світу політичного» (внесок здобувачів - розділ «Система міжнародних відносин у XXI ст.: перспективи постбіполярного світу»). Сприяють активності наукових досліджень довідкова, навчальна та наукова література у центрах міжнародного співробітництва, до яких здобувачі мають вільний доступ. На сайті міститься інформація про гранти і конкурси для здобувачів (<https://cutt.ly/NkX2F8W>). Під час зустрічей з фокус-групами студентів та НПП експертна група з'ясувала, що поєднання навчання і досліджень відбувається на досить високому рівні із однаковим захопленням як зі сторони НПП, так і самих студентів (зустріч 2 і 3).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст освіти оновлюється відповідно до “Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця” (<https://cutt.ly/hkQtnY2>). Викладачі можуть вносити зміни до робочих програм навчальних дисциплін (далі - РПНД) щорічно до початку нового навчального року і затверджувати їх на засіданні кафедри протоколом засідання, ці зміни повинні відповідати програмним результатам навчання й бути узгодженим з випусковою кафедрою та гарантом ОП. За результатами зустрічі з НПП та відповідно до відомостей самоаналізу, експертна група з'ясувала, що зміни у змісті освіти відбуваються на основі аналізу нових вимог ринку праці, проведенні наукових досліджень та внаслідок стажувань та аналізі отриманого зворотного зв'язку від студентів. У 2018 р. кафедрою було прийнято рішення замінити ОК "Вища математика" на "Кількісні методи в міжнародних відносинах, що, на думку гаранта і колектива кафедри, було доцільним і необхідним для майбутніх фахівців із міжнародних відносин (додатковий документ 5.1); Коротков Д.С. після візиту до Словаччини анонсував викладання модулю або дисципліни "Політичні технології в міжнародних відносинах" (організаційна зустріч з гарантом); в рамках ОК "Міжнародні відносини у Північній та Південній Америці" було додано теми, пов'язані з консервативним і ліберальним підходом к зовнішньополітичному курсі США (додатковий документ 5.2). Викладачі іноземних мов додають інтерактивні форми занять, а викладачі профільних дисциплін заохочують здобувачів презентувати результати власних досліджень англійською мовою.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО має власну стратегію інтернаціоналізації, яка розміщена на офіційній веб-сторінці <https://cutt.ly/RkX3NCV>. Згідно з нею всі учасники навчального процесу мають змогу брати участь в різноманітних формах міжнародної освітньої співпраці. На зустрічі 1, ректор пояснив причину відсутності програм академічної мобільності для здобувачів політикою ЗВО: ЗВО зацікавлений відправляти здобувачів на групові програми обміну і стажувань, а не персональні. Тривають перемовини із Женевською школою дипломатії та міжнародних відносин (Швейцарія) щодо запровадження програм подвійних дипломів для здобувачів з ОПП, підписано меморандуми про співробітництво в галузі академічної мобільності зі The State University of Moldova (жовтень 2019 року); University of Cassino and Southern Lazio, Italy; University of Genoa, Italy (відомості СО, зустріч 2). Заслужують особливої уваги міжнародні стажування викладачів (зустріч 2), які підтримуються і заохочуються керівництвом ЗВО у вигляді премій (зустріч 1, 2). Студенти активно залучаються до діяльності в міжнародній молодіжній організації AIESEC, з якою підписано договір про співробітництво (зустріч 4, додатковий документ 9.1). ЗВО визнаний Кембриджським університетом як Центр підготовки кандидатів до участі у незалежному тестуванні щодо володіння діловою англійською мовою з подальшою можливістю отримати міжнародний сертифікат (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/movni-kursy>, зустріч 1). Значна частина НПП пройшли мовні курси й отримали відповідні сертифікати (додатковий документ 11.2). Відповідний документ з інформацією про підвищення кваліфікації НПП був наданий на запит

експертної групи. Так, Бровко О.В. був залучений до стипендіальних і дослідницьких програм, наприклад, стажування при Нагороді Івана Виговського в Польщі (<https://cutt.ly/OlOLhyB>). Здобувачка К.Соляр неодноразово брала участь у міжнародних волонтерських проєктах (<https://www.hneu.edu.ua/news/student-ska-prezentatsiya-pro-koryst-volonterstva/>) і проєктах Фонду Конрада Аденауера (зустріч 8). Активною є співпраця із Міжнародним фондом «Відродження» (<https://cutt.ly/wlOCvrh>). Про взаємозв'язки ЗВО з іноземними закладами вищої освіти свідчить поширена практика запрошення лекторів-візитерів (<https://cutt.ly/ak4ESsP>), як приклад лекція проф. С.Аммара (<https://cutt.ly/ZkX8KjL>). Заслугує на увагу можливість проходження практики здобувачами у міжнародних організаціях. Експертна група під час зустрічі з НПП дізналась про запланований телеміст з Норвегією (зустріч 2). Анонси заходів, в т.ч. за участі іноземних лекторів, регулярно публікуються за посиланням <https://www.hneu.edu.ua/anonsy/?mnth=02&yr=2021>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: 1. Стратегія інтернаціоналізації ХНЕУ ім. С. Кузнеця успішно впроваджується, даючи широкі можливості, через такі різновиди міжнародної співпраці: спільні проєкти, програми подвійних дипломів і академічної мобільності, міжнародне стажування викладачів, діяльність центрів міжнародного співробітництва. 2. Система розвитку мовних компетентностей, яка на безоплатній основі заохочує підвищувати рівень знання іноземних мов усіма учасниками освітнього процесу. 3. Співпраця з міжнародними організаціями, у яких здобувачі мають можливість проходити практику. 4. Викладання дисциплін англійською мовою, що сприяє розвитку мовних компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, які потребують покращення: 1. Недостатня інформованість здобувачів стосовно си́лабусів. 2. Висвітлення результатів діяльності студентських гуртків в публічному просторі. Рекомендації: 1. Ознайомлювати здобувачів з си́лабусами навчальних дисциплін на початку семестру, адже си́лабус має бути документом для здобувача, який має його зорієнтувати та допомогти в опануванні конкретного ОК. 2. Виправити одруки і неточності в РПНД (таблиця з компетентностями і ПРН): ОК6 “Філософія”, ОК11 “Політологія та історія політичних вчень”, ОК32 “Охорона праці”, ОК19 “Міжнародні фінанси”. 3. Оновити перелік літератури з ОК мовного спрямування (ОК2 “Іноземна мова за професійним спрямуванням”, ОК4 ОК2 “Іноземна мова 2 за професійним спрямуванням”). 4. Розглянути можливість структурувати публікації здобувачів у «Молодіжному економічному віснику ХНЕУ ім. С. Кузнеця» за спеціальностями, галузями або тематикою чи виокремити публікації учасників наукових гуртків в окрему рубрику. 5. Активніше висвітлювати діяльність гуртків на сайті ЗВО та офіційних сторінках в соціальних мережах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” відповідає оцінці “В” за критерієм 3. Форми та методи навчання сприяють досягненню поставлених цілей, студентоцентризований підхід та академічна свобода збережені, всім учасникам надається своєчасна інформація про навчальний процес, відбувається поєднання навчання та наукової діяльності в повній мірі, забезпечується інтернаціоналізація діяльності. Враховуючи, що ОПП акредитується вперше, а для налагодження академічної мобільності потрібен час, вважаємо можливим найближчим часом досягти успіху в цьому напрямі, оскільки переговорний процес триває одночасно з кількома закордонними ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ЗВО розроблені “Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця” (<https://bit.ly/3b3IDZI>) та “Тимчасове положення про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою” (<https://bit.ly/2Ouve5e>), в яких описані відповідні унормовані вимоги до критеріїв оцінювання, порядку навчального процесу. Чіткі, зрозумілі, вимірювані критерії та форми оцінювання результатів навчання здобувачів прописані в РПНД, силабусах та розміщено на сайті ПНС. Здобувачі мають можливість накопичувати бали протягом семестру за різні форми робіт. У ЗВО існує Персональна навчальна система, що є основною базою для віддаленого та дистанційного навчання (<https://bit.ly/3pi7Wwk>). Кожен здобувач може увійти в особистий кабінет та ознайомитися із силабусами і технічними картами навчальних дисциплін. Завдяки наявності цієї інформації у швидкому доступі та на момент початку семестру, здобувач може розрахувати свої часові ресурси для досягнення особистої мети в навчанні (онлайн-екскурсія). Існують такі форми оцінювання здебільшого вибіркових дисциплін, як “присутність, конспект” (наприклад, ВК18 “Релігієзнавство”) та “активна робота на лекції” (ОК18 “Міжнародні фінанси”, ОК19 “Міжнародні відносини і світова політика”, ОК24 “Міжнародні організації”, ВК7 “Регіоналізм у сучасних міжнародних відносинах”, ВК8 “Європейські студії”, ВК9 “Ораторська майстерність і спічрайтинг”), що оцінюється в 0,2, 0,3 чи 0,5 бали, “захист презентацій” ОК25 “Міжнародне право” оцінюється сумарно в 3,5 балів (таблиця 1 АС, зустріч 2). Така система оцінювання по окремим ОК ускладнює процес набрання балів і здобувачами ат створює незручності для НПП під час підрахунку підсумкового рейтингу. Експертна група рекомендує уникати дробових чисел в оцінюванні. Зустрічі з різними фокус-групами засвідчують, що здобувачі добре ознайомлені з системою оцінювання, знають про різні форми контрольних заходів у межах навчальної дисципліни (зустріч 3 і 4, результати дослідження “Актуальні питання організації освітнього процесу, 2019-2020 н.р.” та результати опитування “Задоволеність якістю освітньої програми, 2020-2021 н.р. додаються). Зважаючи на описане вище, форми контрольних заходів і критерії є зрозумілими та валідними.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів вищої освіти ОПП відповідає вимогам Стандарту ВО: наявний атестаційний комплексний екзамен. Бакалаврська робота не передбачена, але є наукова робота “комплексний консультативний проект” (<https://cutt.ly/2kFOz5R>), яка формує компетентності (ЗК3, ЗК6 СК1, СК4, СК6), що дозволяють здобувачу реалізовувати власний дослідницький потенціал і розвивати креативність. У ЗВО розроблене положення про атестацію випускників ЗВО, де прописані внутрішні норми відповідно до стандарту вищої освіти (<https://bit.ly/3rRgiMR>). Кваліфікаційний іспит за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” освітнього ступеня “Бакалавр” відбувається у письмовій формі шляхом виконання завдань різного рівня складності з наступних дисциплін: «Політологія», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні відносини та світова політика», «Дипломатичний протокол та етикет» (таблиця 1 АС). На ОПП викладається “Політологія та історія політичних вчень”, тому для уникнення непорозумінь краще зазначити в програмі кваліфікаційного іспиту коректні назви ОК.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО має відповідний перелік нормативних документів, які регулюють чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів, а саме: “Тимчасове положення про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою” (<https://bit.ly/2Ouve5e>), “Положення про силабус навчальної дисципліни” (<https://bit.ly/2ZhDiso>), “Положення про проведення письмових екзаменів (іспитів)” (<https://bit.ly/2MXOGqU>), “Положення про порядок академічної заборгованості” (<https://bit.ly/3plo252>), “Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену” (<https://bit.ly/3ddrYwC>), “Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій” (<https://bit.ly/2NvlGGU>). Доступність правил проведення контрольних заходів, процедур оскарження результатів, процедури врегулювання для всіх учасників освітнього процесу забезпечується через розміщення на сайті університету всіх вищеперахованих документів (<https://bit.ly/3tZSCI4>) та графіка екзаменаційної сесії за 10 днів до її початку (<https://bit.ly/3deorae>), користування ПНС, де викладені РПНД, технологічна карта і силабуси у вільному доступі для здобувачів конкретного курсу. Форма проведення письмового екзамену підтримується як НПП, так і здобувачами (зустріч 3 зі здобувачами, відео на сайті <https://www.hneu.edu.ua/video-pro-universitytet/>). Здобувачі проходять регулярні опитування щодо зрозумілості критеріїв та неупередженості викладачів. Так, 97,2% здобувачів 2 курсу ОПП розуміють критерії оцінювання та відповідність технологічній карті навчальної дисципліни (витяг з протоколу засідання кафедри №9 від 14.04.2020 р. додається). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується процедурою шифрування деканом або заступником декана бланків відповідей при перевірці письмових робіт предметною екзаменаційною комісією та особистою перевіркою головою екзаменаційної предметної комісії робіт, які отримали “відмінно” чи “незадовільно”, а також 5% всіх інших екзаменаційних робіт (<https://bit.ly/2MXOGqU>). Примітно, що серед здобувачів 4 курсу рівень задоволеності якістю викладання становить 79,8%, а якістю оцінювання - 76% (додатковий документ 6.3). Для порівняння серед здобувачів 1 курсу рівень оцінки якості викладання становить 87,9%, що може свідчити про позитивні зміни, впроваджені внаслідок моніторингу ОПП (результати опитування “Адаптація першокурсників до навчання” - додатковий документ 7.1). На ОПП мали місце конфліктні ситуації при

оцінюванні результатів екзамену, що за поданням апеляцій здобувачами були коректно врегульовані. Ці прецеденти не зафіксовані нормативно, можна посилатися тільки на слова здобувачів (зустріч 3).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені у наступних документах ЗВО: кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/3pm8yki>), Програма розвитку академічної доброчесності (<https://bit.ly/2NrXMM8>), Кодекс професійної етики та організаційної культури (<https://bit.ly/379d6o7>), Положення про комісію питань академічної доброчесності (<https://bit.ly/37gIBwy>). Проводиться моніторинг обізнаності про академічну доброчесність і її дотримання серед здобувачів через опитування (результати дослідження “Актуальні питання організації освітнього процесу, 2019-2020 н.р.” - додаткові документи 6.1 і 7.2). У ЗВО наявна політика популяризації академічної доброчесності через загальноуніверситетський ОК навчальна практика “Університетська освіта”, в рамках якого вивчається питання академічної доброчесності, організацію відкритих тренінг-курсів від відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (<https://bit.ly/2LVOCHA>), бесіди викладачів про важливість дотримання академічної доброчесності на перших аудиторних заняттях (зустріч 2 з НПП), скринька доброчесності в офлайн і онлайн форматах (зустріч 2 з НПП). Технічні перевірки наукових робіт на плагіат здійснюється за допомогою системи StrikePlagiarism.com. Встановлений чіткий відсоток унікальності звичайних робіт 75% і вище, наукових робіт - 90% і вище (зустріч 2). На сайті представлений відкритий репозиторій різноманітних наукових робіт, що були попередньо перевірені на дотримання відсотку унікальності. У числі всіх робіт наявні також наукові доробки кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії (<https://bit.ly/3sqjxLQ>). Для розгляду порушень академічної недоброчесності існує дворівнева комісія з розгляду порушень академічної доброчесності, до складу якої входить 15% студентів. При виявленні плагіату, роботу надають на доопрацювання та ще раз перевіряють на кафедральному рівні. Якщо ситуація є спірною - робота передається до комісії університетського рівня (зустріч 7). У студентських опитуваннях здобувачі 2-3 курсів відзначають, що викладачі застосовували “санкції” щодо порушників академічної доброчесності (додаткові документи 6.2 і 7.1). На зустрічах 2 і 7 пояснили, що здебільшого це повернення роботи на доопрацювання та зниження оцінки. За роки роботи даної ОПП жодний студент не був відрахований за порушення правил академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони та позитивні практики: 1. Регулярний моніторинг обізнаності здобувачів про академічну доброчесність. 2. Ефективна політика популяризації академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. 3. До складу комісії з розгляду порушень академічної доброчесності на університетському та кафедральних рівнів долучено 15% студентства. 4. Ефективна технологія забезпечення об'єктивності оцінювання семестрових результатів навчання, що реалізується за рахунок шифрування екзаменаційних бланків відповідей та додатковій перевірці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. Наявність дробових чисел у системі оцінювання результатів навчання здобувачів. 2. Не наведено конкретних прикладів роботи з порушенням академічної доброчесності у контексті низького відсотку унікальності за весь час функціонування ЗВО. Рекомендація: 1. Уникати дробових чисел при оцінюванні результатів навчання здобувачів. 2. Звернути детальнішу увагу на фактичні перевірки робіт на антиплагіат; обговорювати на засіданнях кафедри навіть незначні порушення академічної доброчесності, в т.ч. наявність текстових запозичень у наукових роботах, і фіксувати у відповідних протоколах засідання кафедри.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма відповідає оцінці “В” за критерієм 5. У ЗВО наявні чіткі та зрозумілі критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, що є в рівному доступі для всіх учасників академічного процесу. Функціонують процедури оскарження оцінювання результатів навчання, перекладання екзаменів, запобігання та вирішення конфліктних ситуацій. Великий рівень інформованості академічної спільноти про академічну доброчесність, проте випадків порушення академічної доброчесності нормативно не зафіксовано.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група в процесі роботи проаналізувала зведену інформацію про викладачів, подану у відомостях про самооцінювання, на сайті та в додаткових документах. Науково-педагогічні працівники мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію. Встановлено, що до викладання на ОПП долучено 30 НПП, з яких лише двоє викладачів не мають наукового ступеня; 21 особа - кандидати наук; 7 осіб - доктори наук. 30% викладачів представлено чоловічою статтю, а 70% - жіночою; стаж роботи у більшості НПП перевищує 10 років, лише у трьох викладачів він є меншим. 7 викладачів мають сертифікат, який підтверджує знання іноземної мови на рівні не нижче B2; 6 НПП мають філологічну освіту, яка підтверджується відповідними документами (таблиця 2 АС, додатковий документ 11.1). Академічна та професійна кваліфікація більшості НПП відповідає спеціальності та освітнім компонентам, які вони викладають. Досягнення у методичній, організаційній, навчальній та науковій діяльності дають підстави вважати, що здобувачі отримують якісну освіту. Викладачі кафедри активно беруть участь у вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, є авторами статей, включених до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus (таблиця 2 АС, додатковий документ 11.1). Є низькою рублікаційна активність відносно таких ОК: “Ораторська майстерність та спічрайтинг”, “Публічна дипломатія”, “Регіональна та національна безпека”, “Міжнародні відносини в Азійсько-Тихоокеанському регіоні”, “Міжнародні відносини в Північній і Південній Америці”. Разом з тим варто відзначити, що на всі ОК ОПП наявні оновлені методичні рекомендації, а НПП, що забезпечують їх викладання, пройшли міжнародне та/або внутрішнє стажування і мають відповідну професійну кваліфікацію (таблиця 2 АС, додатковий документ 11.2). Під час зустрічей здобувачі та роботодавці підтвердили високий професійний рівень НПП та надання якісних освітніх послуг (зустріч 3 і 5).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Працевлаштування викладачів здійснюється на основі конкурсного добору, правила якого є прозорими і регулюються “Положенням про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” (<https://cutt.ly/5kCyFk5>). Інформація про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад є у вільному доступі й постійно оновлюється <https://cutt.ly/ukCyGXX>. Претендент на посаду викладача може прочитати пробну лекцію або провести практичне заняття в присутності НПП і керівництва кафедри, але така практика ще не використовувалась на ОПП (зустріч 2). З іншого боку, активно запроваджено взаємовідвідування занять (зустріч 2, резервна зустріч). Необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується за рахунок його досвіду та спроможності забезпечити викладання дисциплін відповідно до цілей ОПП. Під час зустрічей експертної групи з НПП не було зафіксовано скарг або зауважень стосовно прозорості процедури конкурсного добору викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Відносини між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та роботодавцями регулюються “Положенням про відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами” (<https://cutt.ly/lkCw29R>). Під час зустрічі з роботодавцями експертна група зясувала тісний зв'язок і співпрацю: незмінним партнером є Харківська міська рада, яка регулярно проводить спільні зустрічі, у взаємодії відбулися тренінги Харківського міського центру зайнятості «Старт кар'єри: як розпочати власну справу» та «Презентації програм Еразмус+ для активної молоді» (<https://cutt.ly/2kCe0Uh>) 12 жовтня 2020 р. за ініціативи Представництва ЄС на базі Університету було проведено «День Кар'єри ЄС» (<https://cutt.ly/ZkCeHd7>). У лютому 2020 р. у таких заходах взяли участь такі компанії: MobiDev, EY, AB InBev Efes, Technorely, УкрСиббанк BNP Paribas Group, «Крон-Авто» та Nowy Styl Group (<http://job.hneu.edu.ua/2020/02/career-days.html>). Роботодавці активно залучені до обговорення ОПП, практичної підготовки здобувачів, організації екскурсій (екскурсі до Харківської міської ради 9.09.2020 р.), участі в загальноуніверситетських заходах профорієнтаційного характеру. Присутні на зустрічі роботодавці запевнили, що здобувачі мають високий рівень знань, професійні навички відповідають сучасним потребам на ринку праці, в цілому задоволенні рівнем англійської мови студентів (зустріч 5). Інформативною є сторінка вакансій (<https://cutt.ly/hkCuYSc>). Зі своєї сторони, здобувачі також підтвердили, що мають можливість спілкуватись з майбутніми роботодавцями як в межах заходів, так і поза ними (зустріч 3).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Партнерами ХНЕУ ім. С. Кузнеця та ОПП зокрема є Харківська міська рада, яка дає можливість студентам ознайомитися з роботою Департаменту міжнародного співробітництва та Департаменту по взаємодії з міжнародними агентствами та фінансовими установами. На регулярній основі відбуваються онлайн-лекції професіоналів-практиків та експертів у галузі міжнародних відносин, детальна інформація про які подана у відомостях СО. Серед них можна виділити лекцію А.Фігуса, фахівця з міжнародних відносин, професора політології та права ЄС, контактної особи офісу Еразмус+ в університеті Лінк Кампус (<https://www.hneu.edu.ua/news/vystup-italijskogo-eksperta-z-mizhnarodnyh-vidnosyn-16-kvitnya-2020-roku/>); онлайн-зустріч із В.Надточим, начальником департаменту з питань економіки та фінансів Одеського морського торгового порту (<https://www.hneu.edu.ua/news/promova-vitaliya-nadtochego-nachalnyka-departamentu-z-putan-ekonomiky-ta-finansiv-odeskogo-morskogo-torgovogo-portu/>); майстер-клас менеджера міжнародної компанії «Гідра» Л. де Серіо (<https://www.hneu.edu.ua/news/promova-lyudoviko-de-serio-menedzhera-mizhnarodnoyi-osvitnoyi-kompaniyi-gidra/>); відкриту лекцію агента ООН у справах біженців В. Мурадяна (<https://www.hneu.edu.ua/news/lektsiya-polovogo-agenta-upravlinnya-verhovnogo-komisara-oon-u-spravah-bizhentsiv/>); лекцію В. Жлуктенко, менеджерки з комунікацій у Міжнародній організації з міграції (<https://www.hneu.edu.ua/news/vidkryta-lektsiya-vid-mizhnarodnoyi-organizatsiyi-z-migratsiyi/>); лекції представника Консультаційної місії Європейського Союзу в Україні С.Аммара (<https://www.hneu.edu.ua/news/lektsiya-profesora-sayera-ammara-prava-lyudyny-v-ukrayini-2/>, <https://www.hneu.edu.ua/news/vidkryta-lektsiya-vid-konsultatyvnoyi-misiyi-yevropejskogo-soyuzu-v-ukrayini/>); онлайн-лекцію керівниці східноукраїнського представництва міжнародного фонду «Відродження» О. Розказової (<https://www.hneu.edu.ua/news/zustrich-z-olenoyu-rozskazovoyu-mizhnarodnyj-fond-vidrozhennya/>). Про майбутні лекції та тренінги здобувачі мають можливість дізнатись на веб-сторінці <https://cutt.ly/ikCra15>.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Моніторинг професіоналізму викладачів відбувається постійно шляхом проведення студентських опитувань, взаємовідвідування лекцій, обговорення на кафедрі. НПП вільно обирають тематику й напрям підвищення кваліфікації, але терміни проходження підвищення кваліфікації фіксуються у відповідному плані-графіку (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Plan-grafyk-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-spivrobitnykiv.pdf>). ЗВО має програми підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/6kCrDK1>); новини про можливості для НПП постійно оновлюються (<https://cutt.ly/plPswXs>). Заслужує на увагу співпраця в рамках центрів міжнародного співробітництва, яка надає можливість викладачам і здобувачам покращити рівень володіння іноземними мовами, підвищити власний професіоналізм, здобути міжнародний сертифікат, що підтвержує знання мови (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/movni-kursy/>). Як наслідок шість дисциплін читаються англійською мовою (зустріч 2, таблиця 1). Викладачі кафедри проходили міжнародні стажування та брали участь у програмах підвищення кваліфікації: проф. Лебідь О. В. (Стажування в Економічному університеті Праги (Чеська Республіка), проф. Птащенко О. В. (Академічне товариство ім.М.Балудянского (м.Кошице, Словаччина), Інститут науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку), Перепелюкова О. В. (Стажування у Болгарії, м. Варна), Євдокимова-Лисогор Л. А. (Стажування в Університеті Люм'єр Ліон), Коротков Д. С. (Стажування в Університеті ім. Масаріка, Чеська республіка) (відомості СО, зустріч 2). На прохання експертної групи була додатково надана таблиця, в якій є інформація про підвищення кваліфікації із зазначенням відповідних сертифікатів (додатковий документ 11.2).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Керівництво сприяє розвитку викладацької майстерності шляхом нарахування премій за здобутки, допомогою в організації та оплаті відряджень, оплачує публікації у іноземних періодичних фахових виданнях, а також стимулює надбавками викладання дисциплін англійською мовою. Функціонує “Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця” (<https://cutt.ly/3kCtkGg>), а також “Положення про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу ХНЕУ ім. С. Кузнеця” (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Polozhennya-pro-rejtyng-NPP.pdf>). На зустрічі НПП підтвердили, що отримують заохочення від керівництва також у вигляді подяк та грамот (зустріч 2, додаткові документи 10.1-10.6).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони та позитивні практики: 1. Можливість викладачам підвищити кваліфікацію за рахунок мовних курсів і власних програм підвищення кваліфікації. 2. Практика відшкодування витрат за публікацію результатів дослідження у виданнях, які внесені до наукометричних баз Scopus і Web of Science. 3. Онлайн-лекції викладачів іноземних закладів вищої освіти і міжнародних організацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабка сторона - часткова невідповідність академічних кваліфікацій здебільшого вибірковим освітнім компонентам, які викладаються НПП ("Публічна дипломатія", "Ораторське мистецтво та спічрайтинг", "Регіональна та національна безпека"). Рекомендації: 1. Розширити публікаційну активність відповідно до ОК: "Публічна дипломатія", "Ораторське мистецтво та спічрайтинг", "Регіональна та національна безпека". 2. Імплементувати результати підвищення кваліфікації в освітній процес на постійній основі у вигляді окремих модулів або тем в рамках ОК, використання нових методик викладання. 3. Продовжувати розвивати публікаційну діяльність, як у вітчизняних фахових виданнях і у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" відповідає оцінці "В" за в критерієм 6. Кваліфікація викладачів дає можливість реалізувати цілі освітньої програми, процедури конкурсного відбору є прозорими, дозволяють прийняти зважене рішення щодо укладання контракту. ЗВО активно залучає до взаємодії роботодавців, проводяться лекції експертів галузі та закордонних викладачів, стимулюється підвищення кваліфікації як внутрішньої, так і стажування за кордоном.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ЗВО наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОПП, достатнє для досягнення визначених цілей і ПРН. Ознайомитися з матеріально-технічною базою можна по презентаційному відео про ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/video-pro-universytet/>). Загальне матеріально-технічне забезпечення ЗВО сприяє створенню робочої і творчої атмосфери, дозволяє здобувачам опанувати фах. Наукова бібліотека розміщена на 5-ти поверхах науково-бібліотечного корпусу загальною площею в 6 тис.кв.м.; має 6 читальних зал, 9 книгосховищ, 7 абонементів наукової та навчальної літератури; оснащена 111 комп'ютерами. У бібліотеці представлено електронні мультимедійні видання та репозитарій з науковими та навчально-методичними виданнями НПП (<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/6>), відкриті освітні ресурси (<http://library.hneu.edu.ua/digital>), які допомагають здобувачам і НПП реалізувати свій науковий потенціал. У ЗВО функціонує мережа з 11 центрів міжнародного співробітництва: Інформаційний центр Європейського Союзу, Інформаційний центр АЄПР, Австрійський Центр, Центр Україно-польських академічних обмінів, Центр Україно-Болгарського партнерства, Україно-Марокканський центр, Центр інноваційних знань Світового банку, Французький клуб, Центр вивчення арабської мови, Центр університетської успішності, FabLab (<https://cutt.ly/OkonSVw>), які реалізують разом із ЗВО політику інтернаціоналізації. Приміщення «Коворкінгового простору Австрійського центру» та Інформаційного центру Європейського Союзу використовуються для проведення круглих столів, зустрічей, відкритих лекцій, симуляційних моделей, що було підтверджено під час онлайн-екскурсії. ОПП добре забезпечена навчальними та іншими приміщеннями, про що свідчить зустріч з та онлайн-екскурсія (день 2 роботи експертної групи). Усі аудиторії є мультимедійними, частина аудиторій оснащена комп'ютерною технікою та ноутбуками, що активно використовується під час занять (таблиця 1 АС, онлайн-екскурсія). Під час ознайомлення з матеріально-технічною базою ЗВО експертна група зробила висновок, що вона повністю відповідає потребам учасників освітнього процесу, задовольняє їх потреби та стимулює до саморозвитку й вдосконалення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької діяльності та наукової діяльності в межах ОПП. На території ЗВО, в т.ч. в гуртожитках, діє безкоштовний доступ до бездротової мережі Інтернет. У межах ЗВО існує власна електронна бібліотека, яка надає безоплатний доступ усім учасникам освітнього процесу ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності. Наукова бібліотека має досить зручний сайт <http://library.hneu.edu.ua/>, який дозволяє користувачам дистанційно отримувати послуги (віртуальна довідка, замовлення УДК, робота в повнотекстових базах даних, користування електронними виданнями, електронним каталогом тощо). Здобувачі мають можливість за результатами роботи наукових гуртків, круглих столів і конференцій опублікувати безкоштовно результати власних досліджень у “Молодіжному економічному віснику ХНЕУ імені Семена Кузнеця” (<https://cutt.ly/7ko7HGw>). Найбільшим надбанням ЗВО є Сайт персональних навчальних систем, або ПНС (<https://pns.hneu.edu.ua/>, онлайн-екскурсія), який створює умови для навчання здобувачів офлайн і онлайн і працює вже 10 років. ПНС містить понад 1500 навчальних курсів, структурованих за факультетами, кафедрами, спеціальностями, освітніми програмами, освітніми рівнями та курсами. Кожен НПП і здобувач має безкоштовний доступ до ПНС. Усі курси містять силабуси ОК, технологічну карту курсу та матеріали, склад яких викладач визначає самостійно і може застосувати персоналізовані функції до певного здобувача (наприклад, доступ до тестів після теми лише після ознайомлення з матеріалами лекції - інформація отримана під час онлайн-екскурсії). У ЗВО діє перевірка якості поданих до ПНС курсів і умовний поділ їх на 3 рівні: контентний (базовий), інтерактивний (містить інтерактивні матеріали, в т.ч. зворотній зв'язок), автономний (відеоконтент). Під час онлайн-екскурсії ця інформація була підтверджена. Завдяки ПНС ведеться облік роботи здобувача, здійснюється отримання зворотного зв'язку, в т.ч. шляхом опитувань. У період карантинних обмежень ПНС дозволила швидко перейти у віддалений режим навчання і залишається зручною ат незамінною для здобувачів як денної, так і заочної форми навчання (зустріч 3 і 4, результати опитувань, онлайн-екскурсія). Отже, в цілому є належний фонд інформаційних ресурсів для здійснення навчання за ОПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та викладацького складу. Наявна якісна інфраструктура допомагає здобувачам освіти у самореалізації, а її ефективність підтверджується відгуками здобувачів під час зустрічей з фокус-групами. ЗВО практикує перерви між парами із музичним супроводом, що, на думку здобувачів допомагає залишатися зібраними, спокійними та зосередженими (зустріч 3 і 4). У ЗВО створена дружня та сприятлива атмосфера. Соціальна взаємодія в ЗВО базується на принципах довіри, взаємоповаги та взаємної підтримки, що було підтверджено на зустрічах 3 і 4. ЗВО реагує на ініціативи студентства: наприклад, голова Молодіжної організації Н.Огієнко ініціювала створення коворкінгу в приміщенні гуртожитку й отримала грант від міської ради; керівництво ЗВО підтримало студентство, виділивши приміщення й додаткові кошти (зустріч 4). У ЗВО діє Молодіжна організація (<https://www.hneu.edu.ua/pidrozhdily/molodizhna-organizatsiya/>), Молодіжний центр (<https://www.hneu.edu.ua/molodizhnyj-tsentr/>), спортивний клуб “ІНЖЕК” (<https://www.hneu.edu.ua/sportyvnyj-klub/>) та наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://www.hneu.edu.ua/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-i-molodyh-vchenyh/>), Дебатний клуб, Клуб інтелектуальних ігор тощо (детальніше - <https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/pozauniversytetska-diyalnist-ta-dozvillya/>). НПП і студентське самоврядування залучають здобувачів до різних форм позааудиторної активності, починаючи з першого курсу. Умови проживання у гуртожитках є досить хорошими, що було підтверджено під час онлайн-екскурсії та зустрічі 3 зі здобувачами. Гуртожиток знаходиться в пішохідній доступності до навчальних корпусів, у кімнатах є все необхідне для проживання здобувачів, є кімнати для дозвілля (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/University_Hostel_-5_Ukr.pdf, <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Gurtozhytok-5-P-yatirochka-Foto.pdf>); гуртожиток оснащений медичним пунктом, тренажерною залом, коворкінгом, лабораторією для 3D-моделювання (онлайн-екскурсія). Серед здобувачів 1 курсу рівень оцінки умов проживання у гуртожитку становить 83,3% (додатковий документ 7.1). Відповідно до результатів опитування серед здобувачів 4 курсу “Задоволеність якістю освітньої програми”, 76,9% задоволені ОПП; 100% підтвердили, що в ЗВО створено безпечні умови (додатковий документ 7.4). На зустрічах 3 і 4 здобувачі підтвердили задоволеність освітнім середовищем і серед побажань щодо покращення висловили ідею створення аналітичного центру для здобувачів ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”, який би дозволив займатися проектною діяльністю й одразу на практиці застосовувати набуті компетентності; здобувачів заочної форми навчання висловили бажання більшого залучення до позааудиторної діяльності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Індивідуальна взаємодія викладачів і здобувачів будується на принципах взаємної поваги й співпраці. Освітня підтримка реалізується через взаємодію викладач-здобувач та інститут кураторства, завдяки якому відбувається поступова адаптація здобувачів 1 курсу до навчання у ЗВО та вирішення нагальних питань (резервна зустріч). 100% здобувачів відзначили, що викладачі завжди надають консультацію при зверненні (додатковий документ 7.4). Деканат, старости, студентське самоврядування та допоміжні структурні підрозділи здійснюють організаційну та інформаційну підтримку через групи розсилок в соціальних мережах Telegram, Instagram, Viber, через офіційний сайт, підсайт факультету (<https://cutt.ly/Jk2goHl>) і кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії (<http://www.kafmvp.hneu.edu.ua/>) і кафедри міжнародних економічних відносин (<https://cutt.ly/pIPR3pQ>), а також меншою мірою через корпоративну пошту (резервна зустріч, зустріч 4 і 8, додаткові документи 6.1, 6.2). Постійно взаємодіють зі здобувачами первинна профспілкова організація (<https://cutt.ly/elPEFZt>), відділ

працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами (http://job.hneu.edu.ua/p/blog-page_3.html), відділ міжнародних зв'язків (<http://depint.hneu.edu.ua/>). Профспілка допомагає соціальним категоріям і тісно взаємодіє зі студентським самоврядуванням. Відділ міжнародних зв'язків інформує про гостьові лекції, міжнародні проекти і стажування, програми академічної мобільності, проте 57,1% і 64,3% відповідно здобувачів 2 і 3 курсу відзначають, що їм не завжди достатньо інформації для участі в таких програмах (додаткові документи 7.2, 7.3), тому рекомендуємо провести опитування про найбільш зручні канали отримання розсилки від відділу міжнародних зв'язків. Відділ працевлаштування активно залучає здобувачів до своїх заходів, працює з випускниками, проводить опитування й круглі столи, впливаючи на процеси забезпечення якості освіти. У ЗВО працює Соціально-психологічна служба (<https://cutt.ly/PIPRgLo>), яка має план роботи і регулярно здійснює прийом учасників освітнього процесу, індивідуальне консультування, групові бесіди (зустріч 8). Згідно з результатами опитування, 51,4% опитаних здобувачів 2 курсу не знають про діяльність Соціально-психологічної служби (додатковий документ 7.2). Зі слів учасників зустрічей 3 і 4, про скриньку довіри і гарячу лінію їм відомо. Телефон Соціально-психологічної служби є в нижньому кутку головної сторінки сайту (<https://www.hneu.edu.ua/>), а скринька довіри - на інформаційних стендах навчальних корпусів (онлайн-екскурсія). Під час зустрічі 8 представник служби наголосила, що найчастіші проблеми, з якими звертаються здобувачі, - міжособистісні стосунки, питання вибору місця працевлаштування, адаптації до навчання в ЗВО (1 курс), а НПП потребують консультації щодо відносин у родині. Отже, ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти належним чином.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація права на освіту особам з особливими освітніми потребами відбувається відповідно до чинного законодавства і регулюється низкою локальних нормативних актів, серед яких основними є "Положення про організацію інклюзивного навчання" (<https://cutt.ly/Yk2dRYc>) та "Порядок супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями на території ХНЕУ імені С.Кузнеця" (<https://cutt.ly/ak2dcZF>). Усі вони компактно зібрані на сайті ЗВО у вкладці "Інклюзія" (<https://www.hneu.edu.ua/inklyuziya/>). Фото і зведена інформація про інфраструктуру, необхідну для реалізацію освітніх потреб маломобільними групами населення або особами з інвалідністю, міститься також на сайті (<https://cutt.ly/Ck2d9VL>, <https://cutt.ly/bk2fqDb>). ЗВО має відповідну інфраструктуру (пандуси, туалетні кімнати, широкі ліфти, ліфти з озвучкою тощо), яку експертна група мала змогу побачити під час онлайн-екскурсії. В університеті є система під'їзду для студентів з особливими потребами під час вступу до ЗВО. На ОПП відсутні здобувачі з особливими потребами, в т.ч. здобувачі з дітьми, але у разі появи таких здобувачів, їм буде надано доступ до відповідної інфраструктури.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика щодо вирішення конфліктних питань. Базовими документами, які регулюють питання вирішення конфліктних ситуацій, є "Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця" (<https://cutt.ly/BkW9Jr4>), "Положення про політику запобігання, попередження та боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією" (<https://cutt.ly/rkW3ihY>); створені відповідні комісії - Комісія з питань врегулювання конфліктних ситуацій і Комісія із запобігання, попередження та боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією. У ЗВО розроблена система заходів із запобігання корупції (<https://www.hneu.edu.ua/pytannya-zapobigannya-ta-vyuvlennya-koruptsiyi/>) Передбачено основні напрямки з попередження конфліктної ситуації та прописані механізми її врегулювання через діяльність зазначених вище комісій. Для виявлення фактів конфліктів інтересів і в цілому для покращення діяльності ЗВО створено "Скриньку довіри" та "Гарячу лінію", про які знають учасники освітнього процесу (зустріч 3, 4, 7, 8). Конфліктних ситуацій, вирішенням яких займалися зазначені комісії, на ОПП не було, проте під час зустрічей 3 і 4 зі здобувачами було згадано кілька ситуацій, які стосувалися необ'єктивного оцінювання (відбулося перескладання комісії) і затримки у видачі документів деканатом (ситуація вирішилася оперативно на рівні заступника декана і деканату). Ситуацій, пов'язаних з дискримінацією або сексуальними домаганнями на ОПП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами та позитивними практиками є наявність таких здобутків: 1. Активне використання Сайту персональних навчальних систем (далі - ПНС), які охоплюють велику кількість учасників освітнього процесу в режимі офлайн і онлайн; зручний в користуванні функціонал і наявність зворотного зв'язку. 2. Електронна бібліотека зі зручними онлайн-сервісами та офіційною підпискою на наукові видання. 3. Забезпеченість приміщень університету в цілому і навчальних аудиторій зокрема, мультимедійним обладнанням і можливість

трансляції ззовні (на будівлі гуртожитку) 4. Мережа центрів міжнародного співробітництва, які сприяють реалізацію Стратегії інтернаціоналізації на рівні ОПП, кафедр, факультетів. 5. Коворкінг як простір для реалізації потреб здобувачів вищої освіти. 6. Зручна вкладка "Вакансії" на сайті відділу працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами. 7. Вкладка "Інклюзія" в головному меню сайту ЗВО, що значно полегшує пошук необхідної інформації особам з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: 1. Актуалізувати вкладку "Вакансії" на сайті відділу працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, додавши вакансії, дотичні ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" 2. З метою підвищення інформованості здобувачів про можливості академічної мобільності та участі в міжнародних проєктах провести опитування про найбільш зручні канали отримання розсилки від Відділу міжнародних зв'язків.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП відповідає рівню "А" за критерієм 7. Матеріально-технічне забезпечення ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" відповідає вимогам і є достатнім для реалізації ОПП. Загальне матеріально-технічне забезпечення ЗВО створює умови для всіх учасників освітнього процесу та дозволяє реалізувати власний науковий і творчий потенціал. Наявні унікальні позитивні практики: сайт персональних навчальних систем, мережа центрів співробітництва, вкладка пошуку актуальних вакансій, вкладка "Інклюзія". Адміністрація ЗВО досить оперативно і гнучко реагує на запити і потреби учасників освітнього процесу щодо покращення матеріально-технічного забезпечення, підтримує ініціативи студентства, створюючи атмосферу діалогу та співпраці.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО діють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми згідно розроблених документів: "Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми" (<https://bit.ly/3qqYec8>) та "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти" (<https://bit.ly/2ZfoMRU>). Моніторинг та перегляд ОПП здійснюється із залученням роботодавців, партнерів через такі події як "Тиждень кар'єри", "День кар'єри в ЄС", надання рецензій-відгуків про якість ОПП (додані до АС); із залученням НПП і здобувачів на засідання кафедри щодо аналізу опитувань здобувачів про задоволеність якістю освітнього процесу (додаткові документи - 6.1, 6.2, 6.3); із залученням здобувачів через анонімні опитування "Дисципліна очима студента" по завершенню дисциплінарного курсу в ПНС, опитування в соціальній мережі Instagram (зустріч 4). Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку займається проведенням щорічних опитувань (<https://bit.ly/2Zkxру>), доєднуючи до їхньої розробки професійного соціолога (зустріч 7). Наступним кроком після проведення опитування є акумулювання та зведення результатів опитування до загальної статистики (узагальнені результати опитувань <https://bit.ly/2ZlрkzQ>). Також відділ має контактну базу гарантів, яким безпосередньо передають зведені результати для їх опрацювання на засіданнях кафедри (додаткові документи 6.1-6.3, 7.1-7.4, зустріч 7). Зміни можуть бути внесені до ОПП у зв'язку зі зміною Стандарту, у зв'язку з виявленням недоліків під час моніторингу, врахуванням пропозицій стейкхолдерів. Протягом існування ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" щорічно відбувалися наведені вище опитування, на основі яких обговорювалися певні недоліки та позитивні моменти на засіданнях кафедр (додаткові документи 5.1-5.4, 6.1-6.4). У 2018-2019 н.р. були впроваджені нові ОК (додатковий документ 5.1), які мали посилити регіональну та міжнародну складову; аналогічні зміни відбулися в 2019-2020 н.р. з метою врахування сучасних тенденцій розвитку галузі, а також було вилучено ОК "Документна комунікація" (додатковий документ 5.3). Зміни 2020 року були обумовлені прийняттям Стандарту.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час останнього перегляду та внесенні змін до ОПП у 2021 році до робочої групи було включено здобувача (<https://cutt.ly/2kFOz5R>). Думка здобувачів стосовно тієї чи іншої ОП, в основному, враховується через розлогі опитування (<https://bit.ly/3tZKXJV>). З 2016 року в ЗВО наявна система регулярних опитувань <https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>, які організовані в онлайн-режимі із залученням до розробки питальника професійного соціолога (зустріч 7). Тематика опитувань є доволі різноманітною: від питань про адаптацію до навчання після школи до визначення рівня задоволеності роботою структурних підрозділів (наприклад, опитування 2018-2021 рр. «Актуальні питання організації освітнього процесу у ХНЕУ ім. С.Кузнеця», «Задоволеність якістю освітньої програми», «Адаптація першокурсників до навчання в ХНЕУ імені С. Кузнеця» «Особливості окремих форм організації освітнього процесу» тощо - <https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>). Були наведені приклади залучень студентів на обговоренні кафедри та врахування їхніх пропозицій (витяг з протоколу засідання кафедри №8 від 12.03.2020 р.). Студентське самоврядування взаємодіє із адміністрацією та НПП через відвідування університетських та факультетських вчених рад, що чітко зафіксовано в положенні про студентське самоврядування (<https://bit.ly/3qnxYj2>). Представники Молодіжної організації долучаються до моніторингу якості освітнього процесу тільки шляхом опитувань на сторінках ЗВО та окремих факультетів у соціальній мережі Instagram (зустріч 4 зі студентським самоврядуванням). Серйозність ставлення до органів студентського самоврядування може засвідчити готовність адміністрації ЗВО та операційних відділів допомогти із втіленням різних ініціатив як операційно, так і фінансово (зустріч 8). Був наведений приклад фінансової допомоги із облаштуванням Коворкінг центру (зустріч 4).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці ґрунтовно та на постійній основі долучені до процесу періодичного перегляду ОПП. Самі роботодавці на зустрічі 5 засвідчили свою давню співпрацю із даним ЗВО, особливу Куц Г. М. Також в акредитаційній справі наявні рецензії, в яких роботодавці висловлюють свої думки стосовно якості ОПП, її регіональної та галузевої актуальності й вносять пропозиції для покращення. Участь роботодавців у щорічному перегляді ОПП 2019 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації і регіональні студії” та внесення ними пропозицій можуть засвідчити численні протоколи акредитаційної справи: витяг з протоколу №7 розширеного засідання кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу від 1 лютого 2018 року, витяг з протоколу №8 розширеного засідання кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу від 7 березня 2019 року, витяг з протоколу №8 розширеного засідання кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу від 12 березня 2020 року та інші (додаткові документи 4.1, 4.2., 5.1-5.4).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО наявна Рада випускників, та оскільки у ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” ще немає випускників, то до Раді випускників немає вихідців з цієї ОП. Існує практика опитувань випускників перед державною атестацією щодо бажання продовжувати взаємодію із ЗВО. Наявний інститут кар'єрного менторства (Менторський корпус), коли випускники допомагають ще студентам зорієнтувати із майбутнім кар'єрним шляхом (зустріч 8). Інформування щодо можливого кар'єрного шляху відбувається через такі події як “Ярмарок вакансій” (<https://bit.ly/2N6POIF>), “Тиджень кар'єри”, “День кар'єри в ЄС” (відомості СО, зустріч 8). Існує спеціальний Відділ працевлаштування студентів, що має зручну та зрозумілу сторінку на сайті з актуальними пропозиціями роботи або стажування (<http://job.hneu.edu.ua/>). На сайті є опція складання резюме та відповідні рекомендації (http://job.hneu.edu.ua/p/blog-page_18.html), пояснення щодо співбесіди (<http://job.hneu.edu.ua/2010/06/interview.html>), що допомагає здобувачам починати свій кар'єрний шлях і отримувати необхідні консультації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно з “Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми” (<https://bit.ly/3qqYec8>) та “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти” (<https://bit.ly/2ZfoMRU>). ЗВО реагує на недоліки, які виявляються за результатами опитувань здобувачів освіти щодо їх задоволеності освітнім процесом (результати опитувань додаються). Результати цих опитувань Гарант ОПП подав експертній групі для аналізу. Під час зустрічі 3 і 4 здобувачі зазначили, що їхня думка, висловлена під час опитувань, береться до уваги. За результатами моніторингу проводяться бесіди з окремими НПП, що отримали зауваження, засідання кафедри, фіксуючи це у протоколах засідань кафедри. Відповідно, оновлюються РПНД, додаються нові теми й модулі, форми роботи тощо. Як приклад реагування на зауваження студентів щодо забезпечення якості освітнього процесу, можна навести збільшення кількості мультимедійних елементів в лекціях зі сторони викладачів, як реакція на зауваження здобувачів про одноманітні онлайн-лекції на початку карантинного режиму (зустріч 4).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Останній перегляд ОПП відбувся після акредитації ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” СО “Магістр”. Керуючись рекомендаціями експертних груп і ГЕР, ЗВО вніс зміни до локальних нормативних актів, змінив форму освітньої програми, прийняв рішення про відмову від об'єднання дисциплін у “пакети” або блоки і про зміну моделі вибірковості з 01.09.2021 р.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості та гнучка система внесення корективів до різноманітних елементів академічного середовища. Адміністрація та НПП відкриті до змін та рекомендацій стейкхолдерів. Зміни в ЗВО відбуваються і зараз, зокрема змінюється система обрання вибіркових дисциплін та сайт університету. ЗВО справляє враження університету, який активно працює з розвитку та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група виділяє наступні позитивні практики: 1. Проведення регулярних масштабних професійних соціологічних опитувань з чіткою та напрацьованою методикою з урахуванням широкого спектру питань (система соціологічних досліджень, яка охоплює питання внутрішньої системи забезпечення якості освіти). 2. Наявність фахового соціолога у Відділі молодіжної політики та соціального розвитку, який безпосередньо допомагає компетентно формувати щорічні опитування про якість освіти. 3. Ефективно побудована модель роботи з випускниками ЗВО, яка реалізується через Раду випускників та менторську підтримку. 4. Залучення здобувачів до складу робочої групи ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабка сторона - досить формальне залучення студентського самоврядування до внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Рекомендація - поглибити співпрацю зі студентським самоврядуванням у сфері залучення здобувачів до системи внутрішньої системи забезпечення якості освіти шляхом проведення власних опитувань або моніторингу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Культура та система забезпечення якості освітнього процесу знаходиться на високому рівні та відповідає оцінці В за критерієм 8. У ЗВО сформовано культуру якості та відбувається постійне удосконалення процедур, пов'язаних з дотриманням академічної доброчесності. Співпраця зі стейкхолдерами відбувається на регулярній основі. Виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Освітній процес в ЗВО здійснюється відповідно до локальної нормативної бази, яка є у вільному доступі на сайті ЗВО і розміщена компактно на головній сторінці сайту ЗВО в вкладі “Документи університету” теки “Доступ до публічної інформації” (<https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>). Правила стосовно прав і обов’язків учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими; детально вони описані в Статуті Харківського національного університету імені Семена Кузнеця (<https://cutt.ly/YkJCfKX>) та специфіковані в інших локальних нормативних актах. Документи ЗВО структуровані за тематичними блоками, що спрощує пошук і полегшує користування сайтом. Частина документів дублюється на підсайтах: наприклад, тека “Нормативне забезпечення” на підсайті “Наука” (<https://www.hneu.edu.ua/normatyvna-dokumentatsiya/>) або “Нормативні документи щодо вступу” на підсайті “Абітурієнтам” (<https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/>), що дозволяє користувачу сайту не повертатися до головного меню, а одразу ознайомлюватися з необхідними локальними нормативними актами. Процедури реалізації зазначених актів є доступними, їх послідовно дотримуються учасники освітнього процесу під час реалізації ОПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОПП розміщуються на офіційному сайті ЗВО вчасно, у встановлений законом термін. ОПП, що акредитуються, також розміщено на сайті (<https://www.hneu.edu.ua/akredytatsiya-osvitnih-program-2020-2021/>). Інформація щодо освітніх програм ЗВО подається окремою таблицею на сторінці “Громадське обговорення освітніх програм” <https://www.hneu.edu.ua/gromadske-obgovorennya-osvitnih-program/> підсайту “Лицензування та акредитація”. Таблиця містить посилання на проекти освітніх програм (проект ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” 2021 року вже розміщено за посиланням <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/OPP-291-bakalavr.pdf>). Активним є посилання на Google-форму, в якій стейкхолдери можуть залишити свої пропозиції, рекомендації, побажання щодо освітніх програм (<https://cutt.ly/rkqobuj>). Отримані пропозиції збирає і узагальнює навчальний відділ і відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку і передає на розгляд гаранту освітньої програми. Підрозділ “Громадське обговорення освітніх програм” також міститься на підсайті кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії (<https://cutt.ly/dkKd2mZ>). Окремі таблиці з пропозиціями від стейкхолдерів на сайті не розміщено. Відгуки та пропозиції від внутрішніх стейкхолдерів ЗВО отримує шляхом проведення регулярних опитувань здобувачів (<https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>) та НПП (<https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-naukovo-pedagogichnyh-pratsivnykiv/>). Позитивною практикою є наявність опції зворотного зв’язку від здобувачів по кожному ОК на сайті персональних навчальних систем (<https://pns.hneu.edu.ua/course/index.php?categoryid=9>), що також береться до уваги під час моніторингу та перегляду ОПП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час акредитаційної експертизи експертна група підтвердила факт своєчасного оприлюднення на сайті точної та достовірної інформації про ОПП, включаючи цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти в обсязі, достатньому для інформування усіх стейкхолдерів. Інформація про всі освітні програми ЗВО за період 2017-2020 років оприлюднена на офіційному сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/osvitni-programy-hneu-im-s-kuznetsya/>). ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” також розміщена у зазначеній теці (<https://cutt.ly/2kFOz5R>). Перелік освітніх програм міститься також в Інформаційному пакеті ЗВО, а детальна інформація по кожній освітній програмі міститься в розділі “Діаграма структури програми навчання в кредитах ЄКТС” по кожному навчальному року <https://cutt.ly/ekhsl8z>. Деталізація структури ОПП за роками навчання й семестрами, з позначенням кількості кредитів ЄКТС і годин на кожний ОК, силабус навчальної дисципліни подана у табличній формі за посиланням <https://cutt.ly/ekhsl8z>, що підтверджує політику прозорості й публічності. Втім, зовнішнім стейкхолдерам може бути незрозуміло, в якому саме розділі Інформаційного пакету розміщено опис ОК по кожній освітній програмі, тому експертна група рекомендує розглянути можливість уточнити або змінити назву розділу “Діаграма структури програми навчання в кредитах ЄКТС” таким чином, щоб стейкхолдери одразу знаходили необхідну інформацію про ОК. Експертна група акцентує увагу, що для користувачів, не ознайомих зі структурою сайту, функціонує опція “Пошук” у верхньому лівому куті сайту: на запит “освітні програми” сайт автоматично видає першим валідне посилання щодо освітніх програм, за якими здійснюється освітня діяльність, що є доволі зручним для всіх стейкхолдерів і особливо для вступників.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони та позитивні практики: 1. Документи ЗВО структуровані за тематичними блоками, що спрощує пошук і полегшує користування сайтом. 2. Google-форма пропозицій щодо освітніх програм, розміщена на сайті ЗВО

і доступна для всіх стейкхолдерів. 3. Опція зворотного зв'язку від здобувачів по кожному ОК на сайті персональних навчальних систем, що береться до уваги під час моніторингу та перегляду ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкими сторонами ОПП є наступні: 1. Відсутність на сайті ЗВО узагальненої інформації щодо пропозицій стейкхолдерів. 2. Не оновлений інформаційний пакет з ОПП на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ekhsl8z>): містить неактуальні ОК ("Преддипломна практика", "Дипломна робота") і не містить силабусів низки ОК, зокрема практик, курсових робіт, тренінг-курсів, навчальних дисциплін "Міжнародні відносини в Європі", "Міжнародні відносини в Африці та на Близькому Сході"; частина силабусів не оновлена. Рекомендації: 1. Оновити інформаційний пакет з освітніми компонентами ОПП на сайті ЗВО. 2. Розглянути можливість уточнити або змінити назву розділу інформаційного пакету "Діаграма структури програми навчання в кредитах ЄКТС" таким чином, щоб стейкхолдери одразу знаходили необхідну інформацію про ОК. 3. Завершити реновацію сайту факультету міжнародних відносин і журналістики та кафедр міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" відповідає оцінці "В" за критерієм 9. Найявною є розгалужена система локальних нормативних актів, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Інформація, подана на сайті, є доступною та зрозумілою. Інформація про ОПП є точною і коректною, зрозумілою для стейкхолдерів. Під час акредитації не виявлено критичних недоліків.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група вважає за доцільне зазначити також наступне: 1. Відомості про самооцінювання освітньої програми в цілому дозволяють сформулювати певне враження про освітню програму, проте за окремими підкритеріями подана інформація має занадто узагальнений характер і формує фрагментарне уявлення про деякі аспекти реалізації освітньої програми. Проведення зустрічей в дистанційному форматі, детальне ознайомлення із сайтом ЗВО і додатковими документами дозволили краще зробити аналіз освітньої програми на відповідність критеріям. 2. ЗВО продемонстрував відкритість і готовність до діалогу та співпраці, оперативно узгодивши програму роботи експертної групи та вчасно надавши додаткові документи. Додаткові документи містяться в акредитаційній справі як відповідь ЗВО за запит експертної групи; перелік наданих ЗВО документів із роз'ясненням додається до звіту. 3. З січня 2021 р. у ЗВО відбулася зміна структури, зокрема було створено новий факультет міжнародних відносин і журналістики (зустріч 1). Це позначилося на структурі сайту: станом на час роботи експертної групи не було завершено наповнення підсайту факультету міжнародних відносин і журналістики, а також реновацію підсайту кафедри міжнародних відносин, політичних наук і філософії. Керівництво ЗВО пояснило, що цей процес є тривалим, проте до початку Вступної кампанії-2021 року внесення змін на сайт, пов'язане зі структурою, буде завершено.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Витяг з протоколу засідання Вченої ради ХНЕУ ім. С.Кузнеця.pdf</i>	VxJHXFY/gaZbIE1JNU7NAls/bqFSWao7HSVMS3Ze E+4=
Додаток	<i>21360_Перелік додаткових документів, наданих ЗВО_291_бакалавр_ХНЕУ.pdf</i>	3KSbALtaSMltIO+ZroCyf1PtEerC7unzS+QjvyqAxY =

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Паніна Ірина Геннадіївна

Члени експертної групи

Боринська Ольга Леонідівна

Каленченко Оксана Валентинівна